

Šmejdí sa prezliekali za lekárov, poštárov i bankárov

Rok 2024: Park aj parkovanie

Ajv tomto roku sa môžu dúbravské kluby, organizácie, združenia uchádzať o granty v oblasti sociálnej, školstva, vzdelávania, kultúry, športu aj na kontajnerové stojiská. Prihlásiť sa dá do konca marca.

Text: Lucia Marcinátová

K Park v Dúbravke, revitalizácia multifunkčného ihriska na Lysákovej, workoutu v Parku Pekníkova, zateplenie materskej školy či obnova toaliet v kultúrnom dome. Nazreli sme do plánov mestskej časti na tento rok, navštívili jednotlivé oddelenia, porozprávali sa, čo chystajú, aké akcie a kedy pripravujú a čo čaká Dúbravčanov tento rok. Prehľad nájdete na 2. a 3. strane. Plány Bratislavského samosprávneho kraja priblížil župan Juraj Droba na 14. a 15. strane.

Mestská parkovacia politika mieri do Dúbravky. Tento rok by sa malo regulovať parkovanie v zónach Podvornice a Záluhy východ. Informácie o takzvanom PAAS prinášame na 5. strane.

Navštívili sme aj okresnú prokurátorku pre Bratislava IV, aby sme priblížili praktiky súčasných „šmejdov“, nové formy podvodov najmä na skôr narodených. Tento rok plánuje posilniť edukáciu a informovanosť seniorov v Dúbravke, keďže počet prípadov stúpa.

Prokurátorka Lucia Štefanková hovorí o organizovaných podvodoch zo zahraničia, pri ktorých často prichádzajú seniori aj o celoživotné úspory. Na 10. a 11. strane radí, ako sa nenačtytať, kam sa obrátiť a hovorí aj o potrebnej všímavosti a starostlivosti o svojich blízkych, rodičov, susedov.

Kvízovanie v dome kultúry spojilo žiakov aj generácie

Školy sa stretli vo veľkom finále

Miestni poslanci Karina Remišová, Pavol Jančovič a Richard Šafárik vlni iniciovali projekt pre žiakov druhého stupňa s názvom Dúbravská 4ka Liga. Deti v ňom počas školského roka zbierajú body za športové i nešportové súťaže pre svoju školu. Nakoniec vyhrá škola, ktorá počas školského roka získa najviac bodov. Cieľom je povzbudiť zdravú súťaživosť, učiť žiakov disciplíny a fungovaniu jednotlivca, ktorý je súčasťou tímu.

Pred Vianocami žiaci súťažili vo vedomostnom kvíze. Najskôr v školskom kole online formou, potom počas veľkého finále v Dome kultúry Dúbravka, ktorého sa zúčastnilo 39 žiakov druhého stupňa štyroch základných škôl. Každú školu reprezentovalo desať žiakov v dvoch tímoch, pričom v tíme mali zastúpenie všetky ročníky druhého stupňa.

Každá škola mala počas finále k dispozícii svojho senior ambasádora – aktívnu seniorku z Dúbravky, ktorej pomoc mohol tím využiť jedenkrát počas kvízu ako žolíka.

Najúspešnejšou školou v „televíznom“ finále bola ZŠ Sokolíkova, oba jej tímy sa dopracovali do celkového finále kvízu.

Po samotnom finále sa o slovo prihlásili učitelia z troch škôl: zo ZŠ Beňovského, ZŠ Nejedlého a ZŠ Sokolíkova, ktorí vytvorili šesťčlenný tím a nastúpili proti víťazovi kvízu. Kvíz moderovali poslanci Pavol Jančovič a Richard Šafárik. Podujatie okrem súťaženia a vedomostí podporilo aj medzigeneračné stretnutia a vzájomnú pomoc v praxi.

(dš, lum)

Čo plánuje Dúbravka v roku 2024? Kedy budú Dúbravské hody a aké novinky pripravuje miestny úrad

Rok 2024: Nové stromy, kvety, park, zateplenie úradu

Rok či roky s pandemiou, roky s vojnou, rok volieb, aký bude ten 2024? Čo plánuje Dúbravka? Aké zmeny avizuje hlavné mesto či Bratislavský samosprávny kraj? Dúbravka plánuje a pracuje súčasne. Na čom a čo chystá, sme zisťovali na jednotlivých oddeleniach miestneho úradu.

Text: Lucia Marcinátová

Zmeny, ktoré prehliadne zrejme iba málokto. Zmeny okolo nás. Väčšie či menšie na ihriskách, športoviskách, parkoch, no aj drobné každodenné v uliciach. Všetko zastrešuje Oddelenie životného prostredia, odborní zamestnanci i pracovníci v teréne.

Dúbravčania si vlni spoločne vybojovali K Park. Nové športovo-oddychové miesto v mestskej časti vznikne na starej asphaltovej ploche na Bilíkovej ulici. Oddelenie životného prostredia k nemu plánuje doplniť aj LOX skrinku so športovým vybavením, vlni také osadili aj do Parku Pekníkova či k multifunkčnému ihrisku pri Dune.

V súvislosti s ihriskami mestská časť pripravuje revitalizáciu detských ihrísk na Bilíkovej 13, Ulici kpt. Rašu 14 neďaleko reštaurácie, ihriska na Homolovej pod Materskou školou Cabanova a dvoch ihrísk v areáloch materských škôl – MŠ Pri križi a MŠ Ožvoldíkova. Na ihrisku Bublínka na Ožvoldíkovej, Karola Adlera pri tanečnej škole či na Cabanovej 5 pripravuje mestská časť osadenie tienidiel pieskovísk.

„Pracovať budeme aj na športoviskách, revitalizácie sa v tomto roku dočká workoutová zóna v Parku Pekníkova a aj multifunkčné ihrisko na Lysákovej,“ hovorí Mária Smiešková, vedúca oddelenia životného prostredia. „Plánujeme aj nové pitné fontány, ale tiež pokračovať v opravách a výmene mestského mobiliáru.“

Stromy, záhony, parčík

Aj tento rok chce mestská časť pokračovať v pestrom kvetinovom projekte. Ide o záhony cibulovín v trávnatých porastoch, ktoré vítajú jar rozkvitnutím vo viacerých lokalitách. Na jar má zasadiť dvesto metrov štvorcových letných cibulovín a na jeseň tristo metrov štvorcových záhonov jarných cibulovín.

V súvislosti so zeleňou a verejným priestorom má mestská časť pokračovať vo výsadbe stromov a v starostlivosti o zeleň. „Pripravujeme výsadbu 44 stromov a tiež výrub injektovaných invázných stromov a prípravu výsadby na Drobného ulici,“ vraví Mária Smiešková. Dodáva, že oddelenie bude pokračovať v bezpečnostných, zdravotných, výchovných rezoch stromov i obnove náterov mladých stromov, údržbe stromov – dokúpenie vakov a manžiet.

V prípade získania externých zdrojov z grantov a dotácií má mestská časť pripravený projekt parčíku na Žatevnej či výsadby nového trvalkového záhonu a stromov v priestore Žatevná 10 – Karola Adlera 3.

Parkovanie a projekty

Veľkou zmenou nielen v Dúbravke prechádza parkovanie. Hlavné mesto rozširuje systém PAAS – Bratislavský parkovací asistent aj do mestskej časti. Prvé regulované časti zóny DU1, kde bude možné parkovať len na vyznačených parkovacích miestach alebo parkovacích pásoch, majú byť Podvornice východ a Záluhy východ.

„Územie je ohraničené komunikáciami Harmincova ulica, diaľnica D2, ulica M. Sch. Trnavského v pokračovaní Saratovská ulica a Dúbravčická ulica,“ približuje vedúci Oddelenia územného rozvoja Pavel Gašparovič. „Naše oddelenie plánuje pokračovať tiež v priebežnom opravovaní výtlkov. Preferované budú ulice a chodníky, na ktorých by poškodenia povrchov mohlo bezprostredne ohrozovať bezpečnosť premávky a chodcov.“

Podobne ako vlani Nejedlého ulica, mestská časť chce pripraviť a komplexne obnoviť aj vybranú komunikáciu v Dúbravke alebo po schválení Krajským dopravným inšpektorátom osadzovať spomaľovače na uliciach podľa požiadaviek obyvateľov, obnovovať a vymieňať dopravné značenia i priechody pre chodcov najmä pri materských a základných školách.

Oddelenie územného rozvoja chystá i viaceré projekty pre verejný priestor a štúdie. „Tento rok plánujeme projektovú prípravu na rekonštrukciu športového areálu pri Základnej škole Beňovského – návrh a zabezpečenie realizácie zatravnenej futbalovej ihriska vrátane zavlažovania, bežeckej dráhy, ihrísk pre basketbal a volejbal a tiež projektovú prípravu pokračovania revitalizácie pešej zóny od reštaurácie po ulicu Bagarova,“ hovorí vedúci oddelenia. „Pripravíme aj územie pre realizáciu K-Parku na Bilíkovej. Príprava územia spočíva v odstránení starých asfaltových a betónových povrchov a múrov ako podklad pre osadenie plôch a prvkov K-Parku.“

Oddelenie pracuje aj na dopravno-technickej úprave rozšírenia možnosti parkovania na komunikácii v Gallayovej ulici či štúdiu využitia územia areálu Duna so zameraním na vodozádržné opatrenia a štúdiu revitalizácie územia Jadranskej ulice.

Kuchyne, toalety, zateplenie

Nielen na ihriskách či verejných priestoroch. Mestská časť plánuje opravy aj vo vnútri, vo svojich budovách, školách či v kultúrnom dome. Niektoré sú závislé od získania externých zdrojov - z dotácií a grantov, o ktoré sa mestská časť uchádzala alebo ich plánuje podať.

„Aj tento rok budeme pokračovať v rekonštrukcii školských kuchýň,“ prezrádza František Novák, vedúci Oddelenia hospodárskej správy miestneho úradu.

Počas letných prázdnin by sa tak malo pracovať v kuchyni na Základnej škole Sokolíkova, v ktorej mestská časť plánuje rekonštrukciu toaliet.

Nové toalety, respektíve druhá strana verejných toaliet, sú na pláne aj v Dome kultúry Dúbravka. Uplynulý rok mestská časť rekonštruovala WC na pravej strane foyer. Mestská časť plánuje v súvislosti s kultúrnym domom tento rok pripraviť aj projekt rekonštrukcie strechy a zateplenia.

Výraznou plánovanou zmenou je tiež zateplenie Materskej školy Damborského či budovy miestneho úradu na Žatevnej 4. K pripravovaným projektom patrí aj fotovoltika na Materskej škole Cabanova, v prípade získania financií z Fondu na podporu športu rekonštrukcia malej telocvične na Základnej škole Beňovského a pri získaní prostriedkov z Plánu obnovy prerobenie bývalých priestorov Rodinného centra Macko na triedy materskej školy.

Juniori, seniori, zbierky, podujatia

Deti, dospelí, neľahké nové výzvy počas pandémie, prevencie na školách aj medzi seniormi, zbierky, prednášky, opatrovanie, rozvoz obedov. Okrem bežných a pravidelných činností prichádza Oddelenie sociálnych vecí a zdravotníctva každý rok aj s novinkami.

Vlani oživilo darcovstvo krvi v Kultúrnom centre fontána, tento rok chce namiesto jedného hromadného odberu dve Dúbravské kvapky krvi – na jar a na jeseň. K plánom patrí aj kúpa nového auta na rozvoz stravy pre seniorov. Oddelenie má pokračovať aj v organizácii podujatí – prednáškach pre rodičov a seniorov, pravidelnom vítaní narodených Dúbravčanov, posedeniach jubilantov či zbierkach školských pomôcok i adresnom zbieraní vianočných darčiekov pre deti – zbierka Staň sa Ježiškom.

Akcie, či už tradičné a obľúbené, ale i novinky, pripravuje oddelenie kultúry či referát športu. Vedúca oddelenia kultúry Beáta Vaculová poradila, aké termíny si zapísať do kalendárov, kedy sa chystajú Dúbravské hody, Retro deň či hľadanie toho NAJ psa Dúbravky. Vyzerá, že nuda v mestskej časti nebude.

Plány na rok 2024 – výber

Zateplenie a rekonštrukcia strechy miestneho úradu Žatevná 4

Zateplenie Materskej školy

Damborského

Rekonštrukcia toaliet v druhej časti foyer Domu kultúry Dúbravka a na ZŠ Sokolíkova

Rekonštrukcia kuchyne Základná škola Sokolíkova

Fotovoltaika na Materskej škole Cabanova

Rezidenčné parkovanie

PAAS - zóna DU1

Revitalizácia územia amfiteátra na Valachovej

Štúdia revitalizácie územia Jadranskej ulice

Projekt rekonštrukcie športového areálu pri ZŠ Beňovského

44 zasadených stromov v mestskej časti

300 metrov štvorcových záhonov jarných cibuľovín

200 metrov štvorcových letných cibuľovín

Nový K Park na Bilíkovej ulici

Revitalizácia detských ihrísk - Bilíkova 13, Kpt. Rašu 14, Homolova

Revitalizácia multifunkčného ihriska Lysáková

Revitalizácia workoutovej zóny v Parku Pekníkova

Nová pitná fontána

Tienidlá pieskovísk pre ihriská – Karola Adlera, Cabanova 5, Ožvoldíkova-Bublínka

Revitalizácia časti ihrísk v areáloch Materskej školy Pri kríži a Ožvoldíkova

Výber z podujatí roka 2024

3. február – Dúbravský ples – Dom kultúry Dúbravka

10. február – beh ČSOB zimná séria – štart od Rosničky

16. február – Cigánski diabli – Dom kultúry Dúbravka
11. marec – Medzinárodný deň žien – Dom kultúry Dúbravka
19. marec – Predchádzanie podvodom na senioroch a bezpečnosť – Dom kultúry Dúbravka
22. a 23. marec – Veľkonočný jarmok – Dom kultúry Dúbravka
25. apríl – Dúbravská kvapka krvi – KC Fontána
30. apríl – Stavanie mája – Dom kultúry Dúbravka
13. máj – Deň matiek – Dom kultúry Dúbravka
21. máj – Športové hry seniorov Dúbravky a Deň zdravia – Park Pekníkova
1. jún – Medzinárodný deň detí – Dom kultúry Dúbravka
7. a 8. jún – Čerešňový juniáles a Dúbravský remeselný festival – Dom kultúry Dúbravka
22. jún – Retro deň – Otvorenie kultúrneho leta – Park Pekníkova
27. august – Turnaj seniorov v petanque – Park Pekníkova
31. august – Zábavné popoludnie s hasičmi – Park Pekníkova
7. september – Spomienka na Deža – Záver kultúrneho leta – Park na Fedákovej
21. september – NAJ pes – lúka pri Koprivnici
27. – 29. september – Dúbravské hody
12. október – Šarkaniáda – Park Pekníkova
22. október – Slávnostný galavečer seniorov – Dom kultúry Dúbravka
28. október – Strašidelná párty a lampiónový sprievod – Dom kultúry Dúbravka
22. november – Sisa Sklovská – Dom kultúry Dúbravka
28. november – Dúbravská kvapka krvi – KC Fontána
1. december – Otvorenie adventu v Dúbravke – Dom kultúry Dúbravka
6. december – Mikuláš – Dom kultúry Dúbravka
13. a 14. december – Vianočné trhy – Dom kultúry Dúbravka
21. december – Klobásový festival a Dúbravský ľadový medveď – Dom kultúry Dúbravka

Zateplia úrad aj škôlku

Viac ako milión eur dostane mestská časť vo forme projektov v rámci opatrenia Znižovanie energetickej náročnosti budov v Bratislavskom samosprávnom kraji. Zateplenia sa dočká Materská škola Damborského a objekt miestneho úradu.

Vlani menili bratislavské mestské časti poplatky v materských a základných školách, teraz čakajú obyvateľov vyššie dane z nehnuteľností či nové poplatky za odvoz komunálneho odpadu. Pri dani z nehnuteľnosti je nárast v priemere o 35 percent pre domy a byty a pri poplatkoch za odpad ide o 30 percentný nárast. Vyplýva to z návrhov všeobecne záväzných nariadení (VZN), ktoré schválili v decembri mestskí poslanci.

Bratislavskí poslanci na tomto zasadnutí odobrili aj rozpočet na roky 2024 – 2026 a tiež úpravu štatútu hlavného mesta, vďaka čomu dostanú mestské časti viac peňazí na dofinancovanie materských škôl.

Hlasovanie poslancov prinieslo aj významný posun v dlhoročnej bratislavskej kauze týkajúcej sa prenájmu budovy reštaurácie a amfiteátra na Devíne.

Rozpočet na tento rok schválili v decembri i župní poslanci. Z celkového pohľadu najviac finančných prostriedkov pôjde do oblasti vzdelávania, a to 108 miliónov eur. Župa bude pokračovať v realizácii centier odborného vzdelávania a prípravy (COVP) a pri zvyšovaní energetickej efektívnosti budov.

Koncom roka sa na Úrade Bratislavského samosprávneho kraja uskutočnilo aj ôsme zasadnutie Rady partnerstva pre integrovaný územný rozvoj Bratislavského kraja na roky 2021-2027. Hlavnou témou bola podpora 18 projektových zámerov, pričom dva z celokrajských projektov zmenia aj Dúbravku.

„Ďakujem všetkým kolegom z úradu na čele s pánom prednostom, ktorí na projektoch pracovali a bez ktorých by projekty neboli úspešné, zamestnancom BSK za dobré rady a konzultácie a členom Rady partnerstva za schválenie. Ide o viac ako milión eur pre Dúbravku,“ priblížil starosta Martin Zaťovič. Prvý sa týka budovy miestneho úradu na Žatevnej 4, kde je zámerom Zvyšovanie energetickej účinnosti budovy miestneho úradu – zateplenie a riešenie havarijného stavu strechy.

Druhým projektom je obnova budovy Materskej školy Damborského - zníženie energetickej náročnosti objektu. (lum)

Ľudskosť prináša nádej

Na každom malom či veľkom prejave ľudskosti a láskavosti záleží. Ľudskosť prináša nádej a ešte viac ľudskosti. Tá spája aj dobrovoľníkov Slovenského Červeného kríža so všetkými ostatnými dobrovoľníkmi Červeného kríža a Červeného polmesiaca na celom svete.

Tak ako každý rok sme si 5. decembra pripomenuli Medzinárodný deň dobrovoľníkov. Chceme vyzdvihnúť a poďakovať sa aj my, členovia Miestneho spolku Slovenského Červeného kríža (MS SČK) v Dúbravke, všetkým, ktorí venujú svoj čas a energiu tým, ktorí potrebujú pomoc.

Spolupráca s Radou seniorov, Jednotou dôchodcov a ďalšími organizáciami nám pomáha rozvíjať medzigeneračnú spoluprácu, plniť projekt „Seniori seniorom“, či zapájať sa do aktivít v projekte „Chodíme pešo“, ktorý je zameraný najmä na staršie ročníky Dúbravčanov.

Spolupráca so strednými školami

V roku 2023 sme naše pravidelné činnosti spolku intenzívnejšie nasmerovali v medzigeneračnom snažení aj na mladú generáciu. A nešlo len o rokmi overenú spoluprácu s materskými školami či ukážkami prvej pomoci na základných školách.

Stretla som sa s riaditeľkami a riaditeľmi stredných škôl, nadviazali sme spoluprácu aj so strednými školami v Dúbravke. S členmi Komisie školstva a mládeže sme si rozdelili úlohy a navštívili prvé dve dúbavské stredné školy. Ďalšie nás čakajú v tomto roku.

Na SPŠE Karola Adlera zorganizovali vicestarosta Marián Bohunský s našimi členkami Janou Drobovou a s podpredsedníčkou Miestneho spolku SČK Evou Považanovou „Hodinu o Červenom kríži“ pre študentov prvých ročníkov. Beseda bola spojená s odborným výkladom a projekciou Vodnej záchranej služby SČK s lektorom a vedúcim bratislavských záchranárov, pánom Michalom Baranom.

Na Strednej odbornej škole na Bullovej, ktorá má svojich dobrovoľníkov sociálnej práce, besedovali so študentami poslankyňa Karina Remišová s našimi členkami Evou Považanovou a Janou Drobovou a vicestarostom Mariánom Bohunským. O tom, že besedy mali význam svedčí tiež fakt, že sa po nich k nám prihlásila desiatka mladých dobrovoľníkov.

Zbierka aj kvapka krvi

V uplynulom roku máme za sebou aj veľa ďalších aktivít, sociálnej i humanitárnej práce. Spomeniem pomoc pri kultúrnych alebo športových podujatiach, ktoré organizuje mestská časť alebo návštevy Domova dôchodcov na Hanulovej, pod vedením Márie Kusalíkovej, či rozvíjanie susedskej výpomoci. Členovia a dobrovoľníci sú každoročne aktívni aj pri charitatívnej potravinovej zbierke, ktorú organizuje spoločnosť Kaufland so Slovenským Červeným krížom. Spolu s Oddelením sociálnych vecí a zdravotníctva pomáhame pri rozvoze potravinárskych balíčkov tak, aby sa dostali všetkým tým, ktorým to pomôže, a to predovšetkým nevládnym spoločenstvom.

Som veľmi rada, že sme mohli v spolupráci s Oddelením sociálnych vecí a zdravotníctva miestneho úradu a jeho vedúcou Dominikou Malačinovou, ako aj poslancom Štefanom Macejárom, opäť zorganizovať darcovstvo krvi pod názvom „Dúbravská kvapka krvi“.

Za všetkým vidno človeka. Aktívneho, nezištného, zaniateného pre vec. Teší ma, že sa mi podarilo presvedčiť niektorých nových poslancov, aby sa stali súčasťou nášho miestneho spolku, začali s nami aktívne spolupracovať a rozvíjať naše aktivity. To, že to bol dobrý krok svedčí aj fakt o ich aktivite.

Nemožno bilančne obsiahnuť prácu všetkých našich členov spolku, agilných členov výboru a plejádu dobrovoľníkov, avšak výsledky hovoria jasnou rečou. Verím, že členov nášho Miestneho spolku SČK bude pribúdať a budeme môcť ešte aktívnejšie pomáhať tým, ktorí to potrebujú.

Za všetko vám naši členovia a dobrovoľníci ďakujem aj slovami Charlieho Chaplina: „Viac ako stroje potrebujeme ľudskosť. Viac ako rozum potrebujeme láskavosť a miernosť. Bez toho zvlčíme a stratíme všetko.“

Zdenka Zaťovičová, predsedníčka MS SČK Dúbravka

Z ohorkov spravia cesty

Spoločnosť OLO začína so zberom cigaretových ohorkov na bratislavských podujatiach. Vzniknú z nich asfaltové cesty.

Viac ako polovica ohorkov z cigariet končí na zemi. V cigaretových filtroch sa pritom nachádzajú toxické a karcinogénne látky, ktoré vplyvom dažďov kontaminujú pôdu, vodu aj ekosystém rastlín a živočíchov.

Hlavné mesto, spoločnosti OLO, SPAK-EKO a recyklátor EcoButt rozširujú od nového roka zber odpadu na bratislavských podujatiach o nádoby na cigaretové ohorky. Tento odpad z bežných a elektronických cigariet sa spracuje na prímies do asfaltových ciest. Cieľom je čistejšie a cirkulárnejšie mesto.

Pilotný zber ohorkov spustilo OLO už počas vianočných trhoch. Na podujatiach, ktoré organizuje hlavné mesto alebo sa konajú pod záštitou primátora, osadí špeciálne nádoby na zber ohorkov súčasťou. Organizátori ostatných podujatí si môžu túto službu objednať z ponuky zberných nádob od spoločnosti OLO.

„Filtre z cigaretových ohorkov vyzbierané na podujatiach dokážeme zrecyklovať na Acetylcelulózové vlákna, ktoré poslúžia ako prímies do asfaltových ciest. Primárnu surovinu tak môžeme nahradiť druhotnou surovinou vyrobenou z odpadu. Prvá cesta z recyklovaných cigaretových ohorkov vznikla v Žiari nad Hronom a ide o svetový unikát,“ hovorí Hugo Repáš, konateľ EcoButt, s.r.o.

Do nádob na zber cigaretových ohorkov patria ohorky z bežných cigariet a aj tie zo zariadení na nahrievaný tabak. Tekuté náplne do e-cigariet a Vappe patria do čiernych nádob na zmesový komunálny odpad. Jednorazové aj nabíjateľné obaly z e-cigariet je potrebné odovzdať ako elektro-odpad na zberný dvor.

(red)

Skrinky LOX majú úspech

Požičiavanie športových pomôcok takzvaných LOX skriniek má úspech. V Dúbravke sú osadené zatiaľ v Parku Pekníkova a pri Dune, tretia skrinka má pribudnúť na novom K Parku. Od augusta do decembra sa na dúbavských LOX skrinkách zaregistrovalo 374 používateľov. Za tento čas sa využilo 376 prenájmov športových pomôcok, celkovo 9287 minút. Na Slovensku máme 34 LOXov, skrinka na Pekničke je štvrtá najvyužívanejšia. Najpopulárnejšie v Dúbravke sú basketbalová a futbalová lopta, i rakety na stolný tenis.

Odvoz odpadu zo záhrad

Spoločnosť OLO začala s odvozom biologicky rozložiteľného odpadu zo záhrad. V mesiacoch december až február odváža odpad raz za 28 dní, od konca februára do konca novembra raz za 14 dní. Deň odvozu je na webovej stránke OLO.

Životný príbeh Anny Frankovej

Putovná výstava s názvom Nechajte ma byť takou, aká som sa zastavila na Gymnáziu Bilíkova. Približuje nielen životný príbeh Anny Frankovej, ale tiež otvára diskusiu o vlastnej identite a vnímaní identity iných. Projekt putovnej výstavy vytvoril Anne Frank House v Amsterdame, organizuje sa vo viac ako 40 krajinách sveta. Výstavu finančne podporili Bratislavský samosprávny kraj, The Conference on Jewish Material Claims Against Germany, JOODS Humanitair Fonds a Ministerstvo spravodlivosti SR.

Dúbravka má slávny semafor

V mestskej časti pribudlo nové kultové miesto – Stĺp Andreja Danka. Je na križovatke na Saratovskej, kde mal podpredseda parlamentu autonehodu, pri ktorej narazil do semaforu. Z miesta nehody vycúval a odišiel. Semafor nahradili ešte v ten deň.

Plánovaná zóna regulovaného parkovania v mestskej časti

PAAS sa približuje do Dúbravky

Text: Lucia Marcinátová

Regulované parkovanie hlavného mesta sa rozširuje. V Dúbravke má byť spoplatnené parkovanie vo východnej časti počas pracovných dní od 14:00 do 24:00.

Hlavné mesto plánuje rozšíriť systém regulovaného parkovania PAAS do Dúbravky. Prvé regulované časti zóny DU1, kde bude možné parkovať len na vyznačených parkovacích miestach alebo parkovacích pásoch, majú byť Podvornice východ a Záluhy východ. Obe predstavil magistrát vo verejných debatách.

O Záluhách sa debatovalo s obyvateľmi v Dome kultúry Dúbravka ešte vlni v decembri, druhú diskusiu o lokalite Podvornice východ zorganizovalo mesto uplynulý december online.

K návrhu projektu organizácie dopravy mohli obyvatelia posilať pripomienky. Po zapracovaní relevantných pripomienok pôjde projekt na schvaľovanie na Krajský dopravný inšpektorát a na Cestný správny orgán.

Cieľom spracovaných projektov organizácie dopravy je podľa referátu implementácie parkovacej politiky magistrátu nielen navrhnuť vhodné usporiadanie parkovania, ale tiež poskytnúť lepšie možnosti pre pohyb v území pešo alebo na bicykli.

Rezident

Hlavné mesto sľúbilo dostatočne vopred ohlásiť termín, kedy sa bude dať registrovať do systému regulovaného parkovania v Dúbravke. Plánuje tiež vydať parkovacie noviny so všetkými informáciami.

Takzvaný Bratislavský parkovací asistent PAAS ponúka štyri typy parkovacích kariet – rezidentskú, návštevnícku, bonusovú a abonentskú. Získať ich možno online cez www.paas.sk alebo na klientskych miestach v zónach (Tržnica, Šancová 112 - 1. poschodie, Magistrát mesta Bratislavy, Primaciálne námestie).

Rezident, čiže obyvateľ s trvalým pobytom, má nárok na rezidentskú kartu. Ide o elektronickú kartu, ktorá sa kontroluje v systéme podľa EČV – evidenčného čísla vozidla. Parkovať s

ňou môže neobmedzene v mieste svojho bydliska. Kartú možno získať v online registračnom systéme alebo na klientských miestach v parkovacích zónach.

Rezidentská karta na rok pre jedno auto stojí 39 eur, pre druhé auto 150 eur a pre tretie 500 eur. Rezident má ku karte nárok aj na kartu pre návštevy. Ide o návštevnícku kartu pre 100 hodín ročne. Ak rezident nemá registrovaný žiadny automobil, môže využiť pre svoje návštevy až 200 hodín. Osoby s ŤZP alebo s poskytovanou domácou zdravotnou starostlivosťou majú nárok na návštevnícku kartu so 750 hodinami ročne.

Nerezident a podnikateľ

Tretím typom karty je bonusová za 10 eur na rok, s ktorou môže každý obyvateľ Bratislavy parkovať v rôznych zónach mesta (okrem zóny SM0 a časti zóny SM1), a to dve hodiny denne. Štvrtým typom je abonentská karta. Je pre podnikateľov, ktorí majú sídlo, miesto podnikania alebo prevádzku v regulovanej zóne, prípadne fyzické osoby, ktoré vlastnia nehnuteľnosť v regulovanej zóne, pričom tu nemusia mať trvalý pobyt. Ročná abonentská karta stojí 500 eur, mesačná 50 eur.

Návštevník, čiže nerezident, v parkovacej zóne v regulovanom čase, zaplatí. Hodinová sadzba a aj spoplatnený čas sa v zónach líšia. Spoplatnené parkovanie v Dúbravke má byť v parkovacích zónach počas pracovných dní od 14:00 - 24:00. Hodinová sadzba pre návštevníka by mala byť 50 centov cez aplikáciu a parkomat a 60 centov cez SMS.

V Dúbravke by malo v čase, keď bude v mestskej časti najviac registrácií, vzniknúť kontaktné miesto PAAS. Nielen pre informovanosť, ale aj pre registráciu do systému pre tých, ktorí sa nebudú vedieť, prípadne nemajú možnosť registrovať sa online.

Mesto plánuje v Dúbravke aj výstavbu parkovacieho domu. So 192 miestami by mal vzniknúť na súčasnom parkovisku pri chátrajúcej ubytovni ministerstva vnútra na Saratovskej. Presné termíny výstavby zatiaľ nie sú známe. Spustenie regulovaného parkovania v Dúbravke musí ešte prejsť schvaľovaním miestneho zastupiteľstva.

PAAS – Bratislavský parkovací asistent

Typy parkovacích kariet – rezidentská, návštevnícka, bonusová a abonentská karta (pre podnikateľa alebo vlastníkov nehnuteľností).

Platba - cez mobilnú aplikáciu, parkomaty, partnerské prevádzky a prostredníctvom asistentov v teréne. SMS platbou za krátkodobé parkovné.

Sadzba - 0.50 €/h - DU1 (platba cez aplikáciu/parkomat), 0.60 €/h - DU1 (platba pomocou SMS).

Návštevnícke parkovanie inde v meste - širšie centrum: 8:00 -24:00 (Staré Mesto, Nové Mesto/Pokrok...), sídliská s kombinovanou funkciou: 12:00 - 24:00 (Petržalka, Štrkovec...), sídliská: 14:00 - 24:00 (Dúbravka, Karlova Ves...).

Projekt a informácie - www.paas.sk/dubravka.

Uliciam schválili názvy

Na poslednom minuloročnom zasadnutí mestských poslancov zastupiteľstvo schválilo nové bratislavské ulice. Na mapu pribudli ulice v Novom Meste, Rači aj v Dúbravke.

Názvoslovná komisia v Dúbravke sa zaoberala menami nových ulíc ešte v minulosti, pre komunálne voľby však ich schvaľovanie a oficiálne pomenovanie muselo počkať.

V Dúbravke dostali meno dve novovzniknuté ulice. Ulica v lokalite Agátová nesie meno Pod kopčekmi, v lokalite Polianky v projekte Čerešne meno Ulica Maríny Paulínyovej.

V prvom prípade názov ulice poukazuje na pôvodné historické pomenovanie lokality "Dúbravské glance", teda holé nezalesnené kopce, ktoré zalesňovali vysádzaním stromčekov školáci v rokoch 1954 - 1955. Slovenský preklad slova glanec z chorvátčiny je kopec. V druhom prípade je ulica pomenovaná po slovenskej diplomatke, žurnalistke, tlmočnicičke, zdravotníčke, propagátorky Slovenska a podpredsedníčke Česko-slovenského červeného kríža. Prezývaná bola aj Štefánik v sukni. Počas okupácie organizovala pomoc pre československých vojakov v zajatí nacistickej tretej ríše. Zahynula tragicky pri leteckom nešťastí, ktoré sa nápadne podobalo na haváriu M.R. Štefánika, keď sa v roku 1945 pokúšala vrátiť domov z letiska Blackbushe v Anglicku.

V Novom Meste sa časť Junáckej ulice premenovala na Olympijské námestie. Týka sa to priestranstva pred sídlom Slovenského olympijského a športového výboru. Snahou je pozdvihnúť túto oblasť ďalším urbanistickým prvkom, ktorý by ešte silnejšie podporil prítomnosť športového života. Meno dostala aj novovzniknutá ulica v lokalite Koliba - Vtáčnik v katastrálnom území Vinohradov. Ulica má názov Vtáčie údolie.

(lum)

Nefunkčné svetlo hlásiť cez formulár

Technické siete Bratislava spustili nový systém nahlasovania podnetov o nefunkčnosti verejného osvetlenia. Formulár na nahlasovanie je k dispozícii na stránke www.tsb.sk a aj na stránke hlavného mesta v časti životné prostredie – verejné osvetlenie. Kliknutím sa otvorí mapa, jej priblížením sa zobrazia svetelné body i čísla svetelných bodov. Stačí vyplniť potrebné informácie. Zriadili aj novú nonstop telefónnu linka 02/323 323 32 a 0800 555 575 pre všetky otázky a informácie.

Prikrmovanie vtáctva počas zimy

Oddelenie životného prostredia osadilo vo verejnom priestore tri krmidlá so strieškou - v Parku pri Horánskej studni, na ihrisku Landauova na pešej zóne a v športovom areáli na Hanulovej. Najlepšou na kŕmenie je slnečnica. Sýkorky a ďatle obľubujú tiež orechy a loj.

Štatistici budú zbierať údaje aj v dúbravke

Štatistický úrad SR plánuje v roku 2024 Výberové zisťovanie pracovných síl. Jeho cieľom je získať informácie o zamestnanosti a nezamestnanosti v jednotlivých regiónoch Slovenska. Druhým je Zisťovanie o domácom a výjazdovom cestovnom ruchu. Vybraných do zisťovania pre rok 2024 bolo 734 obcí, medzi nimi aj mestská časť Bratislava-Dúbravka. Zamestnanec Štatistického úradu SR, poverený funkciou opytovateľa, je pri návštevách dúbravských domácností povinný preukázať sa osobitným poverením.

Pre bezpečnejšiu Vojenskú cestu

Občianske združenie Dúbravská GLAVICA ďakuje mestskej časti za poskytnutie dotácie na nákup štiepkovača a informačnej tabule. Štiepkovač poslúži na spracovanie náletových drevín z krajníc vojenskej cesty pre bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky.

Tréneri sledujú maličkosti, ktoré môžu byť pre dieťaťa smerodajné

Téma výstavby haly je aktuálna

Zhovárala sa: Danka Šoporová

Ešte pred niekoľkými rokmi sa deti po dokončení úloh ponáhľali von, kde trávili hrou a športom dlhé hodiny. Veď čo iné by robili, keďže technologické vymoženosti dnešnej doby boli v tom čase iba v plienkach. Aj v súčasnosti si veľa rodičov uvedomuje, že pohybová aktivita v živote ich detí absentuje a je potrebné vytvoriť im podmienky, aby tento deficit vo vlastnom záujme dohnali. Nielen o športe sme sa porozprávali s Radekom Šatkom, profesionálnym športovcom, zakladateľom atletického klubu Hraj na tie nohy a zároveň kolegom z referátu športu.

Sú možnosti športového vyžitia v Dúbravke postačujúce?

V ostatnom období troch – štyroch rokov sa podmienky výrazne zlepšili. Manažment Dúbravky začal pristupovať k športu vážnejšie v tom zmysle, že jednoducho nedokážeme za-

strešiť tréningy, športové podujatia, taktiež vychovávať zdravé deti a populáciu, keď nebudeme mať kde. Teším sa, že outdoorové aktivity výrazne napredujú. Máme povedzme nový štadión na ZŠ Sokolíkova, kde môžeme organizovať množstvo športových aktivít. V Dúbravke pribudli takisto workoutové ihriská. Zároveň však nevieme, respektíve máme ťažkosti, s vykrytím zimných mesiacov. Športové tréningy prebiehajú vo veľkej miere v telocvičniach na školách, čo nie je postačujúce. Rozprávame sa totiž o jednej malej, ako i jednej väčšej telocvični na každej škole, čiže ich je spolu osem. Ponuka je vzhľadom na obrovský dopyt zúfalá. Chcem tým povedať, že veľmi nám chýba športová hala, ideálne multifunkčná, kde by bolo možné riešiť nielen kolektívne športy, ale tiež atletiku. Zimné obdobie by tým pádom nebolo už problémom, keďže existuje nespočetne športov, pre ktoré telocvična nie je vyhovujúca. Téma výstavby multifunkčnej haly je preto nanajvyš aktuálna.

V mestskej časti zastrešuješ už roky rôzne športové podujatia, a to pre všetky vekové kategórie. Zamerajme sa však na deti. Ako by si zhodnotil záujem rodičov o to, aby sa ich deti venovali vo voľnom čase fyzickej aktivite?

Zo strany rodičov je určite eminentný záujem, druhá vec sú finančné náklady, ktoré s tým súvisia. Mohli by sme polemizovať o tom, ako sú otázky športového vyžitia detí nastavené v iných krajinách, no u nás, mám na mysli na Slovensku, si rodičia hradia výdavky na športové krúžky detí spravidla sami. Veľmi by som si želal, aby štát uvoľnil finančné prostriedky na športovanie detí, rodičom by neraz pomohla zľava a krúžok by bol pre nich razom dostupnejší. Nechajme sa prekvapiť, čo si pre nás pripravila táto vláda.

Ty sám sa športu aktívne venuješ celý život, preto je na mieste opýtať sa ťa: Koľko športu je pre dieťa dostatok, respektíve tak akurát?

Nerád by som to zovšeobecnil, pretože podaktoré druhy športu si vyžadujú iný nástup detí, ba až veľmi včasný. Krasokorčuľovanie, gymnastika, ale napríklad i hokej, sú toho jasným príkladom. Nedávno som si vypočul rozhovor s jednou odborníčkou práve na túto tému a hovorila, že koľko rokov dieťa má, toľko hodín do týždňa môže venovať športu. Súhlasím, avšak s dôvetkom, že je nevyhnutné prihliadať aj na individuálne danosti dieťaťa, jeho biologický vek, zdravotný stav a ďalšie faktory, ktoré s jej tvrdením bezprostredne súvisia.

Dôležitá je tiež motivácia dieťaťa. Prezradíš nám, zrejme aj na báze vlastných skúseností, recept, ktorý zaručene funguje?

Tvrdím, že najdôležitejšie je priviesť dieťa na prvú hodinu. Nie raz bývajú tou najväčšou bariérou na ceste k pravidelnému športovaniu „obyčajné“ predsudky – u detí, ale aj u rodičov. Ako príklad uvediem atletiku, keďže tá je mojou srdcovkou. Neustále sa stretávam s názormi, že atletika je iba ak o behu. Keď ma kontaktujú rodičia, jedna z ich prvých otázok znie: „To budete hodinu iba behať?“ Pochopiteľne, to je hlúposť, keďže atletika je ďaleko pestrejšia. Preto je pre mňa efektívnou a aj časovo najúspornejšou cestou prvá hodina zdarma. Absolvovať ju a na vlastné oči vidieť či vyskúšať si, ako tréning prebieha.

A čo sa deje potom?

Asi 99 percent detí v krúžku zostane. Skúsení tréneri vedia poňať tréning mladších detí, ktoré sa ešte len hľadajú, ako formu zábavy, čo je mimochodom ďalší silný motivačný faktor. Taktiež prezradím, že kým sa dieťa zabáva a rodičia sú spokojní, že trávi čas zmysluplným spôsobom,

profesionálni tréneri sledujú i ďalšie maličkosti, ktoré môžu byť pre budúce športové uplatnenie dieťaťa smerodajné.

Čo tým myslíš?

Verím tomu, že hovorím aj za iných skúsených športovcov, no atletika je skvelý základ pre všetky športy. V atletike dieťa získava všeobecný rozvoj a profesionálnym trénerom poskytne ucelený pohľad na to, akým smerom by sa mohlo ďalej uberať. Ak vyniká v skoku, čo znamená, že v ňom sledujeme dynamiku odrazových schopností i rýchlosť, vieme rodičom odporučiť, aby ich dieťa skúsilo basketbal, respektíve skok do výšky, trojskoskan, ale môže sa blysnúť aj ako skokan na lyžiach. Akonáhle vidíme, že vykazuje rýchlostné devízy, môže byť zas výborný futbalový útočník atď. Rodičom o tom povieme a ostáva už len na nich a ich dieťati, ako s týmto benefitom, schopnosťou, talentom, nazvime to ako chceme, naložia.

Nedá mi neopýtať sa ťa. Ako sa ty staráš o vlastné zdravie a kondičku?

V rámci mojich časových možností sa snažím robiť maximum, aj keď tie sú, žiaľ, veľmi obmedzené. Nie je ničím výnimočným vidieť ma behať po Dúbravke v noci s čelovkou. Keď sa dá, zúčastňujem sa súťaží, ktoré organizujem – s výnimkou ľadového medveďa (smiech), behávam i maratóny a polmaratóny. Čo je môj hendikep, a o to viac apelujem na deti, aby neurobili túto chybu, je nedostatočná regenerácia. Od tela nemožno len pýtať, musíte mu rovnako i dávať. Inými slovami, ak budem telo šesťkrát týždenne zaťažovať tréningovým procesom, treba mu dopriať potrebnú regeneráciu v podobe vodoliečby, sauny, masáže, perfektnou vecou je aj strečing a tou úplne najlepšou na svete spánok. Kvalitný, primerane dlhý spánok. Ten je liekom na všetko a nič sa mu nevyrovná.

[O online šikane treba s deťmi hovoriť a ak sa s ňou stretnú, nahlásiť ju](#)

To, čo zverejníme na nete, to ostane

Zhovárala sa: Lucia Marcinátová

V úvode miniseriálu o bezpečnosti na internete sme priblížili projekt mestskej časti Bratislava-Dúbravka s názvom Na nete bezpečne a eticky. Organizuje ho mestská časť vďaka podpore Bratislavského samosprávneho kraja v rámci Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy – výzvy na podporu mládeže. Za deťmi prichádzajú lektori s interaktívnymi prednáškami zo školy programovania v Dúbravke – Logiscool. Dnes sme sa s PETROM KAŽMÍROM, lektorom z Logiscool, porozprávali o netikete, etickom správaní v online priestore i šikane.

Čo je netiketa a na čo sa v nej zameriavate?

Je o správaní na internete, aby sme si nenadávali, aby sa deti k sebe správali tak, ako v reálnom živote. Deťom vysvetľujeme, že správanie na internete má rovnaké alebo podobné pravidlá ako v realite, a že digitálna stopa sa ťažko maže, mení. Je síce pravda, že tínedžeri sa ani naživo nesprávajú k sebe najkrajšie, no je iné niečo povedať druhému ako napísať. Povedať je oveľa zložitejšie. Snažíme sa deťom vysvetliť, aby sa k sebe správali ľudsky. Budíme zdvorilí a

dodržiavajme určité pravidlá. Netiketa totiž má svoje pravidlá a tie sú do veľkej miery odvodené z bežnej etikety.

Spomeňme niektoré.

Správať sa ľudsky, správať sa tak, akoby to bolo naozaj, v realite, rešpektovať druhých, ne-napádať nikoho, nepísať nenávistné komentáre, prispôbiť komunikáciu kontextu. Keď sme napríklad v gameskupine a bavíme sa tým jazykom, je to ok, no keď ten jazyk použijeme vo vedeckej skupine, nikto nám nebude rozumieť. To sa im snažíme vysvetliť. Napríklad, že „smajlík“, nemusí byť vždy len „smajlík“. Hovoríme aj o online šikane. S deťmi potom na prednáškach robíme náučný kvíz, ktorý s nami absolvujú. Sú tam aj otázky, o ktorých sme nehovorili, takže okrem toho, že je zábavný, aj čosi nové naučí a vtiahne deti do problematiky. Vždy je tam otázka a štyri odpovede, z ktorých deti vyberajú.

Neslušné správanie môže viesť aj k online šikane.

Snažíme sa deťom vysvetliť, aby sa nebáli robiť také tie nepopulárne činy, napríklad opustiť online skupinu, povedať, že to je nesprávne, ohlásiť šikanu.

Ako treba ohlásiť šikanu na internete?

Povedať o tom - rodičovi, učiteľovi, dospelému, ktorému dieťa dôveruje. Ak to dieťa povie rodičovi, nemal by ho karhať, že sa do toho aj zapojilo, ale skôr pochváliť, že o tom povedalo.

Čo môžu alebo mali by robiť rodičia, aby ich dieťa sa nedostalo do podvodných skupín, aby nebolo ohrozené, nestalo sa obeťou pornografie a podobne. Sú cestou detské rodinné poistky, kontá?

Hovoríme deťom, že by si mali chrániť informácie o sebe. Hlavná cesta je vzdelanie, aby deti dokázali s digitálnym svetom pracovať, aby vedeli, aké sú tam nástrahy a dokázali to sami maňažovať. Na prednáškach o bezpečnosti na internete deťom napríklad vysvetľujeme, čo sú to osobné údaje, vyzývame ich k obozretnosti pri zverejňovaní obsahu a vyzdvihujeme potrebu ochrany obsahu zverejneného na internete. Rodič môže samozrejme zakázať dieťaťu prístup k digitálnym médiám. Sú rôzne spôsoby regulácie, napríklad Family Link na Google. Nastavenie pravidiel pre deti je určite dôležité. Dieťa však vždy príde do veku, keď sa vás bude pýtať, prečo všetky deti môžu a ja nemôžem, a z tých detí sa postupne stávajú outsideri, čo je kontraproduktívne. Preto je oveľa vhodnejšie deti vzdelávať a otvorene sa s nimi rozprávať aj o násilí, sexe, pretože sa s tým s vysokou pravdepodobnosťou na internete stretnú.

A čo robiť, keď sa dieťa na internete stretne napríklad so sexuálnym obťažovaním?

Povedať to učiteľovi, rodičovi, potrebuje to prebrať s niekým dospelým. Možno rodič to nebude vedieť riešiť, no vie sa s niekým poradiť. Tu je potrebné možno aj rodičov vzdelávať, usmerniť, že akonáhle dieťa s niečím takým príde, treba to adekvátne riešiť a s problémom sa obrátiť na políciu.

NETIKETA - etické správanie v online priestore

Správaj sa ľudsky – nerob iným to, čo nechceš, aby robili tebe

V online priestore sa správaj tak, ako by si sa správal aj v realite

Prispôsob komunikáciu priestoru, kde sa nachádzaš – na každej doméne je iná atmosféra a pravidlá

Čas je vzácny pre teba aj pre druhých, rešpektuj to – nespamuj svojich známych zbytočnými správami a online obsahom

Vytvor o sebe dobrý obraz – nešír hoaxy a fake news, nenadávaj a nepíš nenávistné komentáre

Zdieľaj názory odborníkov – obsah na internete zdieľaj zodpovedne a z overených zdrojov

Nevyvolávaj zbytočné hádky a drámu – rešpektuj názory druhých, nenadávaj, nezomiešňuj a racionálne vysvetľuj svoje názory

Rešpektuj súkromie druhých ľudí a dobre si stráž to svoje

Nezneužívaj moc, ktorú máš v online priestore – neodstraňuj príspevky a komentáre, ktoré sa ti nepáčia iba preto, že môžeš

Odpúšťaj druhým chyby, nevysmievaj sa im za ne.

Rady záhradkárom

Vysievame skorú zeleninu

Februárové slniečko nám hlási príchod jari, na slnečných čistinkách začínajú kvitnúť snežienky, v lužných lesoch rozvoniava prvý medvedí cesnak. Milan Trstenský, člen komunitnej Vodárenskej záhrady o. z. Živica radí, ako na jar pripraviť vašu záhradku.

Kvety: Striháme popínavé ruže. Presádzame izbové rastliny, vždy len do kvetináča o málo väčšieho. Zvýšime objem zálievky. Koncom mesiaca môžeme začať s výsevom letničiek.

Drobné ovocie: Keď nemrzne, presvetľujeme a zmladzujeme kríky ríbezlí a egrešov. Koncom mesiaca vyčistíme záhony jahôd, odstránime staré poškodené listy očistíme srdiečka od nečistôt. Upravíme a kompostom prihnojíme černice a maliny.

Ovocné stromy: Južné strany kmeňov ovocných stromov bielime vápnom alebo zatieňujeme proti poškodeniu jarným slnkom a nočným mrazom. V bezmrazových dňoch režeme vrúble ovocných stromov. Rozmnožujeme figovníky odrezkami, ktoré ponoríme do vody, prípadne vlhkého substrátu zeminy alebo piesku. Dokončíme presvetľovanie ovocných stromov. Pred vypučaním púčikov dokončíme rez koruniek všetkých na jeseň vysadených stromčekov.

Zelenina: Začínáme vysievať skorú zeleninu. Do kvetináčov v skleníku alebo presklenom balkóne vysievame paradajky a baklažány, papriku a čili papričky vysievame len vo vykurovaných priestoroch alebo na parapetoch.

Striháme živé ploty, opravujeme pareniskové okná a rámy. Vyčistíme a vyhrabeme trávniky, a zabezpečíme semená rastlín na výsev v marci. Opravujeme cesty, schody a oplotenie.

Podvodníci sú často organizovaní zo zahraničia. Seniori prichádzajú aj o celoživotné úspory

Obete si vytypujú, nacvičia silný emotívny príbeh

Telefonujú, navštevujú, oslovujú. Vydávajú sa za pracovníka banky, pošty, lekára, tvrdia, že ich syn či dcéra sú v nemocnici, zavinili dopravnú nehodu alebo potrebujú rýchlu pomoc. Snažia sa vytvoriť tlak, stres s jedným cieľom - oklamať, podviesť okradnúť. Počet podvodov nielen na senioroch stúpa. Podvodníci menia praktiky, často sú organizovaní zo zahraničia, ich vystopovanie a dokazovanie je náročné. O tom, ako sa nenachytať, alebo čo robiť pri stretnutiach a kontaktoch s podozrivým, sme sa porozprávali s okresnou prokurátorkou pre Bratislavu IV JUDr. LUCIOU ŠTEFANKOVOU.

Nie niekoľko prípadov ročne, ale takmer na týždennej báze. Počet podvodov voči seniorov v štvrtom bratislavskom okrese stúpa. Okresná prokuratúra preto v spolupráci s Okresným riaditeľstvom Bratislava IV pripravujú počas roka sériu preventívnych aktivít s cieľom ochrániť seniorov pred podvodníkmi.

Nadviazať majú už na začaté preventívne a edukačné aktivity. Počet podvodov začal stúpať počas pandémie, za účelom zvýšenia ochrany seniorov a ich informovanosti Generálna prokuratúra Slovenskej republiky uzavrela s Jednotou dôchodcov na Slovensku Dohodu o vzájomnej spoluprácu.

Organizované skupiny zo zahraničia

„Táto trestná činnosť, ktorá je dlhodobá a cielene páchaná na senioroch, je často organizovaná zo zahraničia,“ hovorí Lucia Štefanková, okresná prokurátorka Bratislava IV. Približuje sofistikované spôsoby podvodníkov, ktorí si vopred, premyslene a dôkladne vytypujú svoje obete. Na oslovenie a získanie dôvery seniora používajú rôzne zámienky alebo ľsti so silnými emotívnymi príbehmi. Kontaktujú ich buď telefonicky, pričom najčastejšími obeťami sú seniori, ktorí majú pevné linky, alebo osobne.

Cieľom páchatel'ov je dostať sa do bytu, domu seniora, lokalizovať miesto, kde majú odložené úspory a v nepozorovanej chvíli, prípadne odpútaním pozornosti, im ukradnúť peniaze, šperky či iné cennosti.

Aj vďaka edukácií a propagácii tejto témy sa podarilo odhaliť a chytiť niekoľkých podvodníkov, ktorí sú už v súčasnosti právoplatne odsúdený „Napríklad seniorka, po tom, čo ju kontaktovali, že jej syn sa stal obeťou dopravnej nehody, zranil dieťa a aby sa vyhol trestnému stíhaniu musí zaplatiť dohodu o vyrovnaní vo výške takmer 10-tisíc eur v bankovkách, ktoré mala zabalené vyhodiť cez okno bytu, zavolala políciu a namiesto finančnej hotovosti, vyhodila z okna utierku s papierikmi miesto peňazí, a páchatelov sa podarilo zadržať,“ dodala JUDr. Štefanková.

Seniori, teda ľudia starší ako 60 rokov, sú podľa Trestného zákona chránené osoby. Patria medzi najčastejšie obeť podvodov, veľakrát pre svoju ochotu pomôcť, dobrosrdečnosť, niekedy zlý zdravotný stav, vyšší vek a aj osamelosť.

Podvodné konanie rozdeľuje okresná prokurátorka do viacerých skupín, približuje tiež, ako sa správať a kedy zbystriť pozornosť.

Telefonáty s rôznymi legendami

Páchatelia najčastejšie kontaktujú seniora telefonicky, často ku koncu pracovného týždňa, poobede. Predstavia sa ako príbuzní, známi alebo ako lekári, policajti. Tvrdia, že ich príbuzný – syn, dcéra zavinil dopravnú nehodu, je hospitalizovaný v nemocnici, nemôže komunikovať, lebo si pri nehode odhryzol jazyk a potrebuje peniaze na úhradu škody, či peniaze pre poškodených, ošetrovanie, aby nehoda nebola oznámená polícii. V dôsledku stresujúcich informácií je človek ľahšie manipulovateľný.

Podvodníci volajú niekoľkokrát za sebou, držia seniora „na linke“ tak, aby mu znemožnili preveriť, či naozaj volá jeho príbuzný alebo známy. Ak senior nemá doma hotovosť, sú ochotní poslať mu taxík, aby išiel vybrať peniaze do banky. Potom tvrdia, že pre zaneprázdnenosť nemôžu prísť pre peniaze, a preto posielajú kolegu, asistentku alebo niekoho, kto peniaze od seniora prevezme alebo žiadajú hotovosť niekam priniesť či vyhodiť cez okno.

Telefonicky to skúšajú na seniorov aj údajní členovia rodiny, známi, ktorí potrebujú súrnu požičať peniaze. Podvodníci obeť premyslene presvedčia o svojej identite aj o tom, že peniaze určite vrátia. V iných prípadoch sa vydávajú za pracovníkov pošty, alebo inej inštitúcie, pýtajú sa seniora, či má vydať z peňazí alebo rozmeniť, aby mu mohol vrátiť preplatok a hovor ukončí. Následne zavolá iný človek, ktorý tvrdí, že je z kriminálnej polície a seniorovi vraví, že je v nebezpečenstve, polícia ho spolu s jeho majetkom chce chrániť. Všetku svoju hotovosť, cennosti a zlaté šperky má preto senior zabaliť do tašky a vyhodiť von z okna či z balkóna.

„Odporúčam každému, ak sa ocitne v podobnej situácii, aby si vždy overil, či naozaj volá jeho príbuzný, ak nemá možnosť, nech sa spýta na meno príbuzného, vnuka, či syna, ktorý údajne volá, či iné detaily, ktoré pozná iba skutočný príbuzný,“ radí okresná prokurátorka. „Stáva sa, že po takejto „kontrolnej“ otázke podvodník hovor ukončí.“

Osobné návštevy, oslovenia na ulici

Okrem telefonického kontaktu, podvodníci oslovujú svoje potenciálne obeť aj priamo, návštevou či na ulici. Vedú rôzne manipulatívne rozhovory.

Páchatelia si v niektorých prípadoch vytypujú seniora na verejnosti, pýtajú sa na cestu do nemocnice, predstierajú, že sú cudzinci a nepoznajú cestu. Sú nacvičení, predstierajú veľkú emocionálnu traumu. Ak senior chce pomôcť, požiadajú ho o požičanie peňazí na operáciu ťažko zraneného príbuzného, ktorý leží v nemocnici v dôsledku nehody.

Stane sa, že presvedčia seniora, že pri sebe majú cennosti alebo peniaze v inej mene v kufříku, ktorý ponúknu ako zábezpeku, po ktorú sa s požičanými peniazmi vrátia. V nechanom kufříku sa samozrejme žiadne cennosti ani peniaze nenachádzajú.

Za osamelo žijúcimi seniormi sa podvodníci vydávajú priamo k dverám. Seniori sa tak stávajú obeťami podvodníkov, môže ísť o falošných poštárov, odpočtárov, zástupcov rôznych inštitúcií, vodárni, elektrární, poisťovní a podobne. Tvrdia, že prišli pre zvýšenie dôchodku, príspevku na lieky, pre prieskum zdravia, vyplatenie výhry, vrátenie preplatku alebo inkasovanie nedoplatku za energie, či výmenu a kontrolu funkčnosti elektromerov, potrubia pitnej vody alebo vodovodných batérií.

Následne seniorov presvedčia, že majú len bankovku vyššej nominálnej hodnoty, ako je výška preplatku a požiadajú seniora o rozmenenie. Nepriamo tak seniora donútia, aby im ukázal, kde má odložené úspory a po rafinovanom odpútaní jeho pozornosti úspory odcudzia.

Okresná prokurátorka uvádza, že v tejto súvislosti vykonáva Okresné riaditeľstvo policajného zboru Bratislava IV preventívne aktivity v spolupráci so Slovenskou poštou v teréne.

Internetové podvody

Nielen seniori, ale aj ostatní obyvatelia bývajú obeťami alebo sa stretli s podvodmi na internete.

„Medializované boli i podvody súvisiace s predajom tovaru cez aplikáciu Vinted a či cez Bazoš. Ponúkajú falošné lístky na koncert, podujatie,“ hovorí JUDr. Štefanková. „V tomto smere je potrebné upozorniť občanov na to, že trestným činom sa stáva konanie až vtedy, ak škoda presiahne sumu 266 eur, do tejto sumy by konanie bolo možné posúdiť iba ako priestupok.“

Okresná prokurátorka odporúča dôkladne zvážiť, na akých stránkach nakupovať, či ide o slovenské alebo zahraničné stránky, či sú overené, prípadne majú dobré recenzie. Upozorňuje, že v prípade zahraničných stránok a predajcov je samotné trestné stíhanie a dokazovanie veľmi náročné a zdĺhavé.

Cieľom podvodov na internete je aj získanie osobných údajov, údajov z platobných kariet či prístupov k internet bankingu. Podvodníci za týmto účelom vytvárajú a posielajú ľuďom falošné e-mailové správy alebo esemesky, vytvárajú fiktívne webové stránky, na ktorých vyzývajú užívateľov, aby do nich zadali citlivé údaje. Ak takto sprístupnia svoje bankové účty, môžu prísť o značné finančné prostriedky.

„Je preto dôležité byť opatrný pri klikaní na rôzne odkazy v e-mailoch, overovať dôveryhodnosť webových stránok, seniorom rozhodne odporúčam, aby sa v takých prípadoch obrátili na svoje deti, prípadne známych, ktorí sú v identifikácii falošných správ zdatnejší,“ dodáva prokurátorka. „Ak sa však obeťou podvodníka stanete, je nevyhnutné bezodkladne informovať svoju banku, zablokovať kartu a zmeniť pin kódy, heslá do účtu a kontaktovať políciu.“

Novodobí „Šmejdi“

Hromadné predajné akcie, výlety za „hrncami, čiže podvody typu „Šmejdi“ ako sme ich vnímali v minulosti, ktorých výsledkom bolo, že si seniori kúpili nekvalitný tovar, prípadne iný tovar ako ten, ktorý im prezentovali, dnes v takejto forme zanikli. Podvody pri predávaní však nie.

„V súčasnosti sú podvodníci sofistikovanejší,“ hovorí JUDr. Lucia Štefanková, okresná prokurátorka Bratislava IV. „K určitým formám podvodov prichádza aj pri takzvaných nechcených nákupoch, darčekom kvázi zadarmo, akciách 1+ 1. Treba si uvedomiť, že nikdy nič nie je zadarmo a obchodník zo zákazníka vždy profituje.“

Okresná prokurátorka radí, že ak sa senior rozhodol na takejto akcii niečo kúpiť, mal by trvať na vystavení potvrdenia o nákupe, nemal by podpisovať žiadnu zmluvu, ktorú si vopred neprečíta, je pre neho nezrozumiteľná, nečitateľná, prípadne zaväzuje k ďalšiemu nákupu. Ak sa rozhodne na akciu ísť, nech si vyčlení len konkrétnu sumu peňazí a odmieta akékoľvek ponuky organizátora, že seniora odvezie do banky alebo domov pre ďalšie peniaze.

Odporúča tiež seniorom poradiť sa o účasti s blízkymi alebo zavolať na Senior linku s číslom 0800 172 500 a overiť si organizátora.

Seniori často pristúpia na stretnutie alebo sa akcie zúčastnia pre osamelosť, nemajú sa s kým porozprávať, tráviť čas. „Všímajme si a starajme sa o svojich rodičov, starších susedov, aby vedeli, keď budú mať pochybnosť, že sa majú kam sa obrátiť,“ dodáva okresná prokurátorka.

Čo robiť?

Ak sa už človek stal obeťou podvodníka, je potrebné zachovať pokoj a ihneď kontaktovať políciu na čísle 158. Poskytnúť jej základné informácie - meno, adresu, telefónne číslo, stručne popísať, čo sa stalo, kto, kde, kedy, akým spôsobom, s akým následkom sa tohto konania dopustil.

Trestné oznámenie možno podať aj osobne na ktoromkoľvek oddelení policajného zboru, kde je 24-hodinová služba, prípadne môže kontaktovať a podať trestné oznámenie na Okresnej prokuratúre Bratislava IV na Hanulovej v čase od 09:00 do 11:00.

Až do príchodu policajtov odporúča prokurátorka neupratovať, nehýbať vecami, nepreklaďať ich, aby nedošlo k prípadnému zmareniu stôp.

„Pomôže i to, ak si obeť podvodníka spomenie a následne zapíše čo najviac detailov so stretnutia, čo sa týka osoby páchatela, jeho výzoru, oblečenia, reči, iných zvláštností, ktoré si všimol. Je potrebné pripraviť si zoznam odcudzených vecí, prípadne fotografie k nim, doklady o kúpe, faktúry.“

Odporúčania rady

Cudzie osoby nikdy nevpušťať do bytu, domu, neostávať s nimi sám, je potrebné zdržať sa konania, ktoré by mohlo tomuto človeku napovedať, kde máte doma uložené peniaze, úspory, cennosti. Nesúhlasiť s rozmieňaním bankoviek, ak o to tento človek požiadava.

Uvedomiť si, že žiadna spoločnosť nevypláca príspevky, či výhry v hotovosti prostredníctvom zamestnancov, rovnako preplatky a nedoplatky sa neúčtujú priamo zamestnancami spoločnosti, teda nikdy nedávať takejto osobe finančné prostriedky.

Osoby, ktoré robia odpočty, sú povinné preukázať sa poverením spoločnosti na výkon odpočtov a na požiadanie aj občianskym preukazom, pričom je potrebné myslieť na to, že odpočty sa vo všeobecnosti vykonávajú z verejne dostupného miesta, teda nie je dôvod takú osobu vpúšťať do bytu.

Ak má človek pochybnosti, tak s touto osobou nekomunikovať, prípadne zavolať príbuznému a poradiť sa.

Nikdy nedávať finančnú hotovosť cudzej osobe, ktorú nepoznáte.

Nikdy nevkladať finančnú hotovosť na cudzí účet, keď o to niekto požiadava.

Dôležité kontakty

Polícia - 158

Integrovaný záchranný systém - 112

Mestská polícia – 159

Záchranná zdravotná služba – 155

Hasičský záchranný zbor - 150

Preventívna prednáška pre seniorov

19. marec 2024 o 14:00

Dom kultúry Dúbravka, oranžová sála

Nálezy z lomu Štokeravskej vápenky poznajú vedci po celom svete

Tunajšie tulene sú najstaršie na svete

Text: ŠTEFAN MÉSZÁROS

Devínsku Kobylu poznajú Bratislavčania ako výletné miesto, s krásnou prírodou. Na jej vrchole je umiestnená rozhľadňa, z ktorej je dovidieť do ďalekého okolia. Keď sa z nej pozrieme na západ, uvidíme rovnú Záhorskú nížinu s borovicovými lesmi, riekou Moravou a diaľnicou. Málo koho vtedy napadne, že sa vlastne pozerá z vrcholku ostrova na pradávne morské dno. A predsa je to naozaj tak! Pred skoro 14 miliónmi rokov, tu všade šumel príboj teplého, subtropického mora. Ako to vieme?

Na svahoch Devínskej Kobyly sú miesta, na ktorých môžeme nájsť skameneliny morských živočíchov. Tvoria veniec okolo celého kopca a vyznačujú tak hranicu, pokiaľ až siahala hladina nášho posledného mora. Schránky lastúrníkov a ulitníkov, ktoré sú prapredkami mnohých dnešných druhov, sa tu vyskytujú v kameňoch veľmi hojne.

Prezrádzajú nám mnoho o prostredí, v ktorom kedysi žili. Napríklad hĺbku dna, na ktorom žili, teplotu vody, energiu vodného prostredia. Po tejto stránke sú veľmi dobrými indikátormi pradávneho prostredia hlavne koralý, ktoré sa nám zachovali pomerne hojne. Podnes totiž potrebujú ku svojmu životu teplé, presladené a dobre prekysličené vody, blízko pobrežia. Podľa nich môžeme povedať, že tu vládlo subtropické podnebie, ako dnes napríklad v Egypte.

Sandberg

Na svahoch Devínskej Kobyly je niekoľko lokalít, ktoré sú svetovo známe nálezmi pre vedu významných skamenelín.

Je to v prvom rade Sandberg v Devínskej Novej Vsi. Tu sa v minulosti našli napríklad zuby praopice Dryopiteka, ale aj ďalšie vzácnosti. Našli tu až do tristo druhov pravekých živočíchov. Sandberg je dnes chránenou lokalitou.

Štokeravská vápanka a Bonaza

Ďalším, pre vedu veľmi dôležitým miestom, je veľký kameňolom Štokeravskej vápenky, medzi Dúbravkou a Devínskou Novou Vsou. Počas ťažby vápenca tu boli odkryté hlboké trhliny, v ktorých sa zachovali skameneliny suchozemských aj morských živočíchov. Sú to hlavne stavovce, rôzne suchozemské ulitníky a v sintrovej výplni trhliny nazvanej Bonanza sa našiel dokonca aj hmyz.

Zo stavovcov to boli kosti žiab, hadov, jašteríc a cicavcov. Poznáme odtiaľto nálezy predchodcov slonov - mastodontov, antilopiek, cibetkovitých a kunovitých šeliem, ďalej podivných chalikotérií, čo boli koňom podobné veľké zvieratá s pazúrami. K najvzácnejším nálezom však patria skameneliny zvierat, ktoré sa našli prvýkrát na svete. Sú to opice rodu Pliopitecus, tulene nového rodu Devinophoca, alebo aj hmyzožravca rodu Štorchia. Profesor Zdeněk Špinar z Prahy, popísal odtiaľto aj nový druh žaby, Bufo priscus, ktorá bola prapredkom dnešných ropúch. Materiál získaný z trhliny Bonanza je deponovaný v Slovenskom národnom múzeu. Časť je vystavená v expozícii.

Nálezy z trhlín lomu Štokeravskej vápenky dnes poznajú vedci po celom svete. Kvôli tuleňom tu pracovali vedci dokonca až z Washingtonu. Zistili, že tie naše tulene sú najstaršie na svete! To značí, že všetky dnešné tulene majú svoj pôvod práve na Devínskej Kobyle.

Okrem suchozemskej fauny poznáme z Bonanzy aj morskú faunu. V piesku sa zachovali napríklad čeľuste a trne z rají, zúbky žralokov, morské mäkkýše a rozvrútané balvany vápenca, ako stopy po prítomnosti zavrútaných lastúrníkov. Našli sa aj malé plody citrusov a šišky borovic.

Obrovský žralok nad Dúbravkou

Vzácné skameneliny sa však našli aj na iných miestach Kobyly. Nad Dúbravkou v dnešného zariadenia Dúbravská oáza boli nájdené kosti nosorožca, nad Devínom, v starých vinohradoch sa našiel zub obrovského žraloka megalodona.

V záreze lesnej cesty z Devína do Dúbravky boli objavené kosti suchozemských korytnačiek, ale aj ďalšie skameneliny. Stovky skamenelín z miest okolo celej Devínskej Kobyly sú vystavené v Dúbravskom múzeu na ulici Pod záhradami, kde si ich návštevníci môžu prezrieť. Sú tam aj ďalšie skameneliny, takmer z celého sveta. Srdečne vás pozývame na návštevu.

Droba: Rok 2024 bude prelomový

Bratislavský samosprávny kraj má schválený rozpočet. Je výrazne ovplyvnený najmä znížením daňových príjmov z dôvodu zavedenia nových pravidiel daňového bonusu, približuje župan JURAJ DROBA. V rozhovore načrtol plány a udalosti kraja. Otvoriť chce divadlo Aréna a Bratislavské bábkové divadlo sa vráti na Dunajskú ulicu.

S príchodom nového roku zvyknú ľudia bilancovať ten starý. Aký bol rok 2023 pre vás osobne, a aký pre Bratislavský samosprávny kraj?

Rok 2023 bol akčný, plodný a náročný. V mojom osobnom živote pribudol nový člen rodiny – Jakub Móric. Som hrdý na svoju manželku, že všetko statočne zvládla a som rád, že všetko dobre dopadlo. Už sme si to doma nastavili tak, aby sa dala zladiť práca s rodinným životom. Čo sa týka Bratislavského kraja, zrevitalizovali sme desiatky kilometrov ciest, otvorili sme centrá odborného vzdelávania a prípravy na stredných školách, dokončili sme stavebné práce v Divadle Aréna, Bratislavskom bábkovom divadle, seneckej Synagóge i v Kaštieli Čunovo. Rovnako sme pokračovali v očkovaní proti HPV vírusu, otvorili sme moderný športovo-rekreačný areál na Strednej priemyselnej škole elektrotechnickej K. Adlera v bratislavskej Dúbravke, ale aj sme zrevitalizovali záhradu v modranskom kaštieli. Tých vecí, ktoré sa podarili je naozaj veľa a to v každej našej oblasti, o ktorú sa staráme. Z každej jednej veci, či už menšieho alebo väčšieho formátu, sa veľmi teším.

Z toho, čo sa vám podarilo v roku 2023, na čo ste najviac hrdý?

Najviac hrdý som na to, že rozvoj kraja sa nezastavil. A to aj napriek obmedzeniam, či už finančného alebo systémového charakteru. Dokázali sme pokračovať v rozbehnutých projektoch a dokonca začať aj nové. Považujem za veľmi dôležité, že sme nezatvorili oči pred narastajúcimi problémami mladých ľudí a spustili sme pomáhajúci projekt zameraný na duševné zdravie detí s názvom „Je OK, ak nie si OK“. Sily sme spojili s občianskym združením IPčko, ktoré má v tejto oblasti obrovské skúsenosti a najmä výsledky. Cieľom je pomáhať žiakom, učiteľom, ale aj rodičom a najmä dať vedieť, že v tom nie sú sami. Že pomoc existuje. Projekt mal veľký ohlas, preto v ňom pokračujeme aj v tomto roku. Rovnako ma teší, že aj napriek kríze sme zachránili dotácie. V rámci dotačnej schémy sme tak mohli v roku 2023 podporiť vyše 370 občianskych projektov.

A vyzdvihol by som aj to, že sme otvorili športovo-rekreačný areál na už spomínanej Adlerke, s čím sme priniesli aj unikátny elektronický rezervačný systém. Naším cieľom je sprístupňovať moderné športoviská verejnosti a vytvárať jej tak priestor pre športové aktivity. Adlerka je naša vlajková loď, ale postupne tam budeme pridávať ďalšie možnosti pre športovú činnosť. Najbližšie tam pribudne areál Obchodnej akadémie na Račianskej 107 či bazény na Gymnázium L. Novomeského na Tomášikovej ulici v Bratislave. Stačí ísť na web Bratislavského kraja, vybrať si konkrétne športovisko, konkrétny čas a je to hotovo. Samozrejme ihriská, telocvične, plavárne nebudú len pre žiakov školy, športové kluby a rezervácie, ale vo vybraných časoch bude môcť verejnosť športovať aj zadarmo.

Podíme ale do roku 2024. Tak aký podľa vás bude?

Prelomový a otvárací. To asi najviac vystihuje to čo nás čaká. Stavebne sme dokončili viaceré rekonštrukcie kultúrnych a historických pamiatok, ktoré práve tento rok otvoríme a sprístupníme verejnosti. Naši divadelníci sa už veľmi tešia do svojich vynovených priestorov a verím, že aj verejnosť potešia všetky novinky, ktoré pre nich pripravujeme.

Na rok 2024 sa podarilo schváliť rozpočet – vyše 300 miliónov eur. Aké budú priority, na aké aktivity sa kraj zameria?

Rozpočet je výrazne ovplyvnený najmä znížením daňových príjmov z dôvodu zavedenia nových pravidiel daňového bonusu. A tiež rastúcimi cenami tovarov a služieb z dôvodu stále vysokej inflácie. Napriek tomu ho nepovažujem iba za údržbový. Naopak, dovoľujeme si rozpočet označiť za rozvojový. Na rok 2024 sme navýšili finančné prostriedky na všetky kľúčové kompetencie žúp ako sú vzdelávanie, sociálne služby, prímestská doprava, cesty II. a III. triedy a kultúra. Podarilo sa nám navýšiť aj finančné prostriedky do cestovného ruchu. Postupne dokončíme naše významné investície či už ide o centrá odborného vzdelávania a prípravy v školskej oblasti alebo deinštitucionalizáciu sociálnych služieb. Prebiehať budú revitalizácie parkov v Malinove a Stupave. Pokračovať budeme takisto v rozsiahlej modernizácii cestnej siete na území župy. Čiže ten náš Investičný plán je mimoriadne ambiciózny. Celková suma investičných výdavkov je na úrovni 70,7 miliónov eur, čo je historicky najvyššie číslo. Do modernizácie ciest II. a III. triedy pôjde vyše 31 miliónov eur. Avšak z celkového pohľadu najviac finančných prostriedkov poputuje do oblasti vzdelávania, a to 108 miliónov eur.

Asi najviac projektov bude dokončených a otvorených práve v oblasti kultúry. Na čo sa obyvatelia kraja môžu tešiť?

V novej divadelnej sezóne 2024/2025 sa môžu obyvatelia kraja tešiť na otvorenie vynoveného Divadla Aréna, ktoré sme komplexne zrekonštruovali. Ide o jednu z najvýznamnejších a najväčších investícií do kultúrnej infraštruktúry na území Bratislavského kraja za posledné dekády. Nielenže sme obnovili unikátnu divadelnú budovu, ale vytvorili sme jedno z najmodernejších divadiel na Slovensku. Zároveň sme zatriktívni vnútorné aj vonkajšie prostredie a rozšírili sme aj obsahovú ponuku pre obyvateľov a návštevníkov kraja. Vytvorili sme tak verejne prístupný areál, ktorý sa bude využívať nielen na divadelné predstavenia, ale aj na rôzne kultúrno-spoločenské podujatia, prípadne príjemné posedenie pri káve na brehu Dunaja v novovzniknutej kaviarni. Kompletne sme obnovili javiskovú technológiu, zvukovú, osvetľovaciu, projekčnú techniku a opravili sme aj vodnú vežu. Tá v budúcnosti rozšíri ponuku kultúrnych priestorov v areáli divadla.

Aréna však nebude jediné zrekonštruované divadlo.

Áno, je to tak. Tento rok na staronovú adresu na Dunajskú ulicu vrátime Bratislavské bábkové divadlo. Je to najnavštevovanejšie divadlo v kraji. Roky fungovalo v náhradných priestoroch a konečne má pôvodnú starú budovu komplexne zrekonštruovanú a získalo aj úplne novú prístavbu, kde sa nachádza hľadisko a javisko. Novinkou je zelená strecha, výťah, workshopové priestory, depozitár bábok. Pribudli tu šatne, skúšobňa pre hercov, kancelárie. Premenu prešlo aj foajé, ktoré bude nielen vstupnou bránou do divadla, ale fungovať tu bude detská cukráreň s interaktívnymi prvkami a na stenách sa budú môcť návštevníci začítať do stručnej histórie divadla. Má modernú projekčnú, zvukovú a svetelnú techniku, čiže to bude divadlo 21.

storočia, čo verím divákovi prinesie úplne nový zážitok. V roku 2024 otvoríme verejnosti aj kultúrne centrum v zrekonštruovanej Synagóge v Senci. Teším sa aj na, že sa nám podarilo zrevitalizovať záhradu v Kaštieli v Modre. Obnovili sme tu vodné prvky, ako jazero a fontány, vybudovali sme okrasné záhony a vyvýšené bylinkové záhony. Verejnosť si ju bude môcť pozrieť v blízkej dobe. Verím, že záhrada bude slúžiť ako oddychové a kultúrne miesto pre obyvateľov Modry a návštevníkov. Tí sa tu budú môcť stretávať na rôznych podujatiach, workshopoch, ochutnávkach, tvorivých dielňach, seminároch a pri iných komunitných príležitostiach alebo si len tak posedieť v záhrade a oddychovať.

V rámci zveľaďovania a obnovy historických a kultúrnych pamiatok ste sa pustili aj do komplexnej rekonštrukcie Kaštieľa v Čunove. Čo v ňom verejnosť nájde a kedy doň oficiálne bude môcť vstúpiť?

V čunovskom kaštieli nájde svoju dušu unikátne environmentálne a vzdelávacie Ekocentrum, ktoré v regióne dlhodobo absentovalo. V našom kraji síce existuje niekoľko menších environmentálnych centier, ale jedno hlavné, ucelené s nadnárodnou úrovňou tu absentovalo. Určené bude tak odborníkom, školám, žiakom, ako aj širokej verejnosti všetkých vekových kategórií, tak z Bratislavského kraja, ako aj celého Slovenska, s presahom na rakúske a maďarské územie. Služiť bude na workshopy, vzdelávacie programy pre žiakov a študentov, exkurzie, dobrovoľnícke dni, letné tábory, cezhraničné konferencie, nové turistické atrakcie či prezentáciu prírodných zaujímavostí, a to všetko v spolupráci s domácimi i zahraničnými partnermi. V budove kaštieľa vznikne interaktívna expozícia zameraná na rôzne oblasti prírodného dedičstva regiónu ako sú Delta Dunaja či Lužné lesy. Vnútri budú tvorivé dielne a multifunkčná sála. V záhrade zase umiestnené rôzne zážitkové a interaktívne prvky ako biotopové jazierko schopné samočistenia, vtáčie hniezdo, drevená dráha nad mokraďou, šplhací totem, interaktívna stena, zážitkový chodník „bosou nohou“, ako aj záchranná stanica pre zranené živočíchy. V rámci projektu sa pripravujú denné a pobytové vzdelávacie programy a exkurzie viazané na okolité územie, prírodu, miestne tradície a ľudské aktivity v krajine. Otvorené pre verejnosť bude od jari 2024.

Čo sa týka modernizácie a rekonštrukcií župných komunikácií II. a III. triedy, tam bol kraj veľmi aktívny. Budete v tomto tempe pokračovať?

V rozsiahlej modernizácii ciest II. a III. triedy budeme samozrejme pokračovať aj v tomto roku. Do údržby a rekonštrukcie župných komunikácií plánujeme investovať vyše 31 miliónov eur. V rámci revitalizácie zmodernizujeme okolo 61 km ciest a sedem mostov. Medzi najvýznamnejšie úseky budú patriť napríklad úsek z Kuchyne do Plaveckého Mikuláša, z Modry do Budmeríc alebo z Veľkého Bielu do Malého Bielu. Cesty rekonštruujeme modernými technológiami, napríklad recykláciou za studena alebo za horúca, čím nielen šetríme materiál a životné prostredie, ale výsledný efekt je trvácnejší a kvalitnejší. Súčasťou investícií bude aj nákup ďalšieho menšieho príslušenstva pre správcu župných komunikácií v celkovej hodnote 850 000 eur. Do aktuálnej cestnej zostavy tak pribudne valník do 3,5 tony s hydraulickým žeriavom, ako aj tri valníky do 3,5 tony so zaplachtením a dva univerzálne traktorové nosiče s príslušenstvom.

Od svojho zvolenia v roku 2017 ste opakovane deklarovali, že školstvo je pre vás priorita a srdcová záležitosť. Táto ambícia sa zdá, je naplnená. Z celkového rozpočtu na rok 2024 najviac

finančných prostriedkov pôjde práve do oblasti vzdelávania, a to 108 mil. eur. Skúsme tieto financie rozmeniť na drobné. Čo konkrétne bude z nich financované?

Školstvo zostáva mojou prioritou aj srdcovkou. Postupnými krokmi školstvo modernizujeme, rekonštruujeme, pridávame nové odbory, odmeňujeme učiteľov a o tom, že to funguje svedčí aj fakt, že o župné školy opäť vzrástol záujem. Minulý rok bolo podaných o takmer tritisíc prihlášok viac ako rok predtým. A v tomto všetkom budeme pokračovať. Realizovať budeme centrá odborného vzdelávania a prípravy (COVP), modernizovať športoviská a otvárať ich verejnosti, ale zameriame sa aj na zvyšovanie energetickej efektívnosti budov.

Začali ste aj s ambicióznym projektom kampusu športu a zdravia v bratislavskej Petržalke. V akej je fáze?

Pôjde o výnimočný projekt, ktorého cieľom je prepojiť vzdelávanie a šport vo forme rozsiahleho areálu. V Petržalke chceme vybudovať modernú strednú športovú školu s komplexným zázemím a infraštruktúrou, ktorá bude slúžiť na účely nielen športovej školy, ale aj športovcom z najrôznejších športových odvetví, iným školám s príbuznými odbormi a širokej verejnosti. V spolupráci s kľúčovými partnermi bude vybudovaná infraštruktúra poskytovať domovské zázemie pre hokejovú akadémiu a rozvojové centrum volejbalu. Projekt bude realizovaný v zmysle konceptu SMART škôl. Súčasťou kampusu bude Spojená škola, Ostredková a relevantní partneri z oblasti športu, ktorí sa budú finančne podieľať na vybudovaní športovej infraštruktúry. Aktuálne máme vypracovaný stavebný zámer a podklady na posudzovanie vplyvov na životné prostredie. Nasledovať bude fáza vypracovania predprojektovej dokumentácie.

Bude jediný alebo plánujete aj iné?

Pripravujeme aj ďalšie. V Bernolákove pre oblasť energetiky a poľnohospodárstva a v Modre zase vinohradnícky. Cieľom je spojiť teoretické vyučovanie s praxou a vedeckou činnosťou a to v jednom areáli, ktorý je moderný, vybavený a plne funkčný.

Minulý rok ste otvorili tému decentralizácie verejnej správy. Pohlo sa to niekam?

V minulosti decentralizácia verejnej správy zostala akoby na pol ceste. Súčasný systém je neefektívny a byrokraticky komplikovaný. Potrebujeme preto riadenie zjednodušiť z trojstupňového na dvojstupňové. V praxi to znamená preniesť kompetencie okresných úradov na samosprávy a priradiť im adekvátne financie. Určite tiež chceme otvoriť tému systému a kritérií financovania samospráv vrátane vytvorenia spravodlivejšieho systému prerozdelenia daní. A kam sa táto téma posunula? Tému otvorila ešte predchádzajúca vláda, ale dosť nešťastne. Preto pripravujeme vlastný návrh a budeme o ňom rokovať už s novou vládou.

Cena za šport 2023 pre Dúbravčana

Pre koncom roka 2023 sa v Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca konal slávnostný ceremoniál pri príležitosti jubilejného 30. ročníka Bratislavskej ceny za šport. Hlavné mesto odovzdávalo ceny najúspešnejším športovcom, športovkyniam, športovému odborníkovi a športovým kolektívom Bratislavy a Bratislavského samosprávneho kraja. V Bratislavskej cene za šport

2023 sa oceňovalo v 7 kategóriách: Dospelý – olympijský šport, Dospelý – neolympijský šport, Junior, Kolektív, Talent, Športový odborník a Zdravotne znevýhodnený športovec. V kategórii Junior si tretie miesto odniesol talentovaný mladý plavec, Dúbravčan a bývalý žiak Základnej školy Sokolíkova Samuel Košťál. Vlani získal slovenský juniorský reprezentant v plávaní cennú bronzovú medailu z Majstrovstiev Európy v plávaní z Belehradu.

(lum)

Tipy z dúbravskej knižnice

Domáce ako svetové, známe i neznáme

Siahnuť po súčasnej slovenskej literatúre? Miestna knižnica núka aj aktuálne knižky domácich autorov. Vybrali sme tri rozličné diela z políc Oddelenia pre dospelých. Poviedky aj román, každé iné, každé originálne.

Jana Bodnárová - Patchwork v bielej

Ako už názov knihy napovedá, autorka zošila príbehy a útržky životov ľudí, ktorí sa napriek (či vďaka) svojej rôznorodosti stretávajú v blízkych vzťahoch vsadených do spoločného života v Československu druhej polovice 20. storočia. Text sprevádzajú ukážky z tvorby Evy Moflárovej. Knižka patrí na pulloch knižnice k novinkám.

Jana Beňová - Café Hyena - Plán odprevádzania

Za román Plán odprevádzania získala Jana Beňová v roku 2012 Cenu Európskej Únie za literatúru. Preložený bol zatiaľ do štrnástich jazykov vrátane nemčiny, angličtiny, francúzštiny, taliančiny, španielčiny či arabčiny. Kniha o tom, aké dôležité je odprevádzať a chrániť svojich milovaných, sa stala súčasťou finálovej desiatky ceny Anasoft litera.

Tomáš Horváth - Zverstvo

Trefne zvolený názov pre dvanásť poviedok, v ktorých je poradie kapitol, častí kapitol, odstavcov a vôbec všetkých textových segmentov ľubovoľné. Je to jednoducho zverstvo, ktoré sa oplatí odskúšať a spoznať autora bratislavského literárneho podsvetia, spisovateľa, literárneho vedca.

Lucia Marcinátová

Jarabina výstredná a odolná

Text: Lucia Palšová

Pokračujeme v našom seriáli Stromy, ako ich nepoznáme, symbolika u Slovanov a Keltov. Staré národy veľmi dobre poznali všetky druhy stromov a ich liečivé i úžitkové vlastnosti. Tie mohli byť využité v domácnosti alebo na výrobu rôznych pracovných nástrojov a okrasných predmetov. Každý strom aj keď mali svoje obdobie roka, čím vznikol určitý stromový horoskop.

Keltský rok považuje mesiac február za začiatok jari, 1. alebo 2. februára sa slávil prvý festival ohňa v roku – sviatok plodnosti Imbolc.

Toto obdobie reprezentuje práve jarabina. Jarabina – 21. 1 – 17. 2 (keltský Imbolc a slovan-ské Hromnice). Anglicky sa označuje tiež ako horský jasan, tento názov vznikol na základe podobnosti listov oboch stromov. Niektoré odrody môžu dorásť až do výšky dvadsať metrov, no priemerná výška býva omnoho nižšia.

Smotanovobiele kvety sa vyznačujú nepríjemnou vôňou. Nápadné červené plody jarabiny sú jedlé, ale s trpkou príchuťou. Sú potravou mnohých druhov vtákov. Drevo jarabiny je pevné a pružné. Plody obsahujú vitamín C a šťava z bobuliek je antiseptická a sťahujúca, čo bývalo účinným kloktadlom.

Kľúčové slová pre jarabinu sú: prezieravosť, vynaliezavosť, ľudskosť a výstrednosť. Ľudia narodení v znamení jarabiny sú individuality nenávidiace konformitu a odmietajúce inú autoritu, než vlastnú. K ich najnápadnejším vlastnostiam patria idealizmus, pokrokové myslenie, humanitárne princípy a už spomínaná výstrednosť. Aj keď emocionálne môžu byť ľudia jarabiny chladní, vedia sa starať o iných s trpezlivosťou a prebdejú noci nad starosťami o budúcnosť ľudstva. Navyše sú prezieraví a majú veľkú predstavivosť, takže potrebujú mať svoje životné poslanie. Typická jarabina má sklony vidieť veci z inej perspektívy a oplýva mimoriadnou predstavivosťou. Často prichádza s originálnymi nápadiami, ktoré ostatní môžu považovať za podivné a výstredné. Títo idealistickí rebeli sú nesmierne odolní a urputní.

Človek jarabina je obvykle otvorený a veľmi priateľský, ale tiež vyžaduje súkromie, značnú dávku slobody a vlastný psychologický priestor. Dokonca aj jeho priatelia i rodina môžu mať občas pocit, že „svojho“ pána jarabinu v skutočnosti vôbec nepoznajú.

Dúbravka varí s Vojtom Artzom

Chutné fašiangy v kuchyni

Fašiangy sú obdobím od Troch kráľov až do polnoci pred Popolcovou stredou, ktorá tento rok pripadá na 14. februára. Prezident Slovenského zväzu kuchárov a cukrárov, Dúbravčan VOJTO ARTZ, dnes predstavuje chutnú polievku, ktorá zahreje, a tradično-netradičné šišky, typické práve pre fašiangové obdobie. Dobrú chuť!

Zemiaková polievka so sladkou kukuricou a údenou rybou

Počet porcií: 5

Obtiažnosť: *

Čas prípravy: 40 minút

Čo potrebujeme:

40 g masla

80 g údenej alebo sušenej slaniny

1 stredne veľká cibuľa

4 stredne veľké zemiaky

1 liter zeleninového vývaru

125 g sladkej kukurice – zrno

500 ml smotany na šľahanie 33%

400 g údenej ryby bez kostí a kože (úhor, sumček, pstruh , makrela alebo losos)

soľ a čerstvo namleté korenie

petržlenová vňať

Postup prípravy:

1. V hrnčeku rozohrejeme maslo a na ňom restujeme najemno nakrájanú cibuľku a slaninu pokrúpanú na rezance.
2. Potom vložíme na menšie kocky nakrájané zemiaky a zalejeme horúcim zeleninovým vývarom.
3. Varíme pár minút, aby zemiaky zmäkli na polovicu.
4. Pridáme kukuricu a kúsky údenej ryby.
5. Necháme zovrieť a podľa chuti pridáme smotanu, soľ a korenie. Povaríme zhruba 5 minút, odstavíme.

6. Nakoniec vmiešame petržlenovú vňať nakrájanú na rezančeky.

Smažené tvarohové šišky s kyslou smotanou a marinovanými slivkami

Počet porcií: 5

Obtiažnosť: **

Čas prípravy: 50 minút

Čo potrebujeme:

250 g tvaroh tučný

5 PL múky hladkej (alebo podľa potreby)

1/2 ks kypriaci prášok do pečiva

1 ks vajcia

50 g hrozienka sušené tmavé

40 g cukru

rum na namočenie hrozienok

olej na vyprážanie

škoricový cukor

Marinované slivky:

250 g slivky polené mrazené

150 g cukor kryštál trstinový

25 ml slivovice (nemusí byť)

1 ks badián celý

Ochutená smotana s vanilkou:

200 - 250 g smotana kyslá 16%

1 ks vanilkový lusk

vanilínový cukor (podľa chuti)

Postup prípravy:

Tvarohové šišky:

V miske zmiešame tvaroh, múku, vajcia, prášok do pečiva, a hrozienka namočené v rume (a časťou rumu). Všetko spolu vymiešame na hladké polotuhé cesto (aby sa lyžicou dali vykrajovať noky).

Do kastrólika nalejeme olej a zahrejeme asi na cca150°C. Polievkovou lyžicou odkrajujeme cesto a vkladáme do oleja. Správnu teplotu si vyskúšame najskôr na jednom kúsku. Haluška sa musí pomaly smažiť. Vo vnútri musí byť presmažená a na povrchu má hnedastú farbu. Usmažené kúsky necháme odkvapkať na papierovej utierke a potom ich ešte za tepla obalíme v škoricovom cukre alebo posypeme pri servise.

Smotana s vanilkou:

Kyslú smotanu ochutíme vanilkovým cukrom, zrníčkami vyškrabanými z vanilkového struku a starostlivo rozmiešame na hladký krém.

Marinované slivky:

Mrazené polené slivky necháme pozvoľna rozmraziť. Do panvice dáme cukor, trošku vody a na miernom príkone ho roztavíme na svetlý karamel. Pridáme vodu, badián, lusk z vanilky a rozvaríme na sirup. Vložíme slivky, rum zo scedených hrozienuk a necháme krátko dusiť. Slivky si musia udržať svoj tvar, nesmú sa rozvariť. Na záver ich môžeme krátko zaflambovať slivovicou alebo rumom.

Neďaleká zrúcanina prístupná pešo, MHD, autom aj loďou

Na hrad Devín po modrej

Text: Hana Vikárová

Hrad Devín patrí pod Slovenské národné múzeum. Nachádza sa v katastri mestskej časti Devín na sútoku riek Dunaj a Morava. Z Dúbravky sa k nemu dá dostať autom, mestskou hromadnou dopravou, a čo je najlepšie aj veľmi jednoducho - pešo. S blížiacou sa jarou opäť pokračujeme v tipoch na výlety a prechádzky. Dúbravčanka Hana Vikárová pozýva na Devín.

Pred hradom Devín je veľké parkovisko, ktoré mnohí športovci poznajú najmä pre to, že tu každoročne štartuje Národný beh Devín-Bratislava. Pri parkovisku sa nachádzajú zmrzlinárne, reštaurácia, obchody so suvenírmi aj požičovňa bicyklov.

Pokiaľ volíte ekologickejšiu možnosť cestovania, Devín je dostupný aj MHD. Z Dúbravky odporúčame ísť električkou číslo 4 po zastávku Riviéra a tu prestúpiť na autobus číslo 29, ktorý vás odvezie priamo pod hrad.

No najlepšie je, že z Dúbravky sa pod hrad Devín dostanete aj pešo cez les. Z Dúbravskej hlavice ide o modrú trasu a tú zvládnete pokojne aj s deťmi.

Pokiaľ vás nezaujala ani jedna z týchto možností, prípadne hľadáte niečo netradičné, pod hrad vás z centra mesta privezie aj výletná loď. A hoci hradná zrúcanina evokuje výlet do prírody, nezabudnite, že do hradného areálu vás so psíkom nepustia.

Nájdete tu aj vnútorné priestory plné archeologických pamiatok, menších návštevníkov zas potešia oslíky v ohrádke. V lete sa tu konajú aj rôzne ukážky dobových oblečení a jász na koni. Devínske bralo, na ktorom sa vypína stredoveký hrad, poskytuje fantastické výhľady na okolité prostredie. Zo severu je chránené horským masívom Malých Karpát s najvyšším vrchom Devínska Kobyla. Devín zohrával dôležitú rolu v rôznych obdobiach našich dejín. Sídlili tu Kelti, rozsiahle pamiatky tu zanechali Rimania, v časoch Veľkej Moravy bol Devín dôležitým hradiskom a vojenským i kultúrnym centrom. Archeologická expozícia hradu ponúka viac ako 300 exemplárov. Keďže ide o múzeum, v pondelky je areál zatvorený, ostatné dni ho však môžete navštíviť od 10-tej hodiny.

Tip na výlet

Náročnosť: nízka s miernym prevýšením

Turistická značka: modrá

Mestská časť Bratislava - Dúbravka

Výzva na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na rok 2024

Na základe Všeobecne záväzného nariadenia mestskej časti Bratislava-Dúbravka č. 6/2019 zo dňa 10. decembra 2019 o poskytovaní dotácií z rozpočtu mestskej časti v y h l a s u j e mestská časť Bratislava-Dúbravka výzvu na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na rok 2024. Na rok 2024 je vyčlenená celková suma 98.000,- €.

Prehľad výšky dotácií schválených v rozpočte podľa oblastí:

- životné prostredie: 5 tis. €,
- životné prostredie – kontajnerové stojiská: 15 tis. €,
- kultúrna činnosť: 5 tis. €,
- športová činnosť: 60 tis. €,
- sociálna oblasť: 7 tis. €,
- školstvo-vzdelávanie: 6 tis. €.

Oblasti poskytovania dotácií v mestskej časti Bratislava-Dúbravka v zmysle VZN:

Všeobecne prospešná služba najmä:

- a) poskytovanie zdravotnej starostlivosti,
- b) poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárna starostlivosť,
- c) tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt,
- d) ochrana ľudských práv a základných slobôd,
- e) vzdelávanie, výchova a rozvoj telesnej kultúry,
- f) výskum, vývoj, vedecko-technické služby a informačné služby,
- g) tvorba a ochrana životného prostredia a ochrana zdravia obyvateľstva,
- h) služby na podporu regionálneho rozvoja a zamestnanosti,
- i) zabezpečovanie bývania, správy, údržby a obnovy bytového fondu.

Všeobecne prospešný a verejnoprospešný účel najmä:

- a) rozvoj a ochrana duchovných a kultúrnych hodnôt,
- b) realizácia a ochrana ľudských práv alebo iných humanitných cieľov,
- c) ochrana a tvorba životného prostredia,
- d) zachovanie prírodných hodnôt,
- e) ochrana zdravia,
- f) ochrana práv detí a mládeže,
- g) rozvoj vedy, vzdelania, telovýchovy,
- h) plnenie individuálne určenej humanitnej pomoci pre jednotlivca alebo skupinu osôb, ktoré sa ocitli v ohrození života alebo potrebujú naliehavú pomoc pri postihnutí živelnou pohromou.

Žiadateľom môžu byť právnické osoby a fyzické osoby-podnikatelia pôsobiaci na území Dúbravky alebo poskytujúci služby obyvateľom mestskej časti Bratislava-Dúbravka.

Vyplnenú žiadosť aj s potrebnými prílohami treba odovzdať v podateľni mestskej časti Bratislava-Dúbravka osobne prípadne poštou, alebo elektronickým spôsobom, a to do 31. marca 2024. Doručené žiadosti posúdia príslušné komisie miestneho zastupiteľstva. Zaoberať sa ňou bude vždy tá komisia, do ktorej kompetencie patrí posudzovaná oblasť, napríklad športová, kultúrna, sociálna či komisia školstva a životného prostredia. Príspevok môže žiadateľ použiť len na účel, na ktorý bol schválený. Dotáciu treba vyčerpať najneskôr do 15. decembra 2024.

Podrobnejšie podmienky poskytnutia dotácie, ako aj súvisiace dokumenty, sú súčasťou všeobecne záväzného nariadenia, ktoré sú dostupné na webovej stránke mestskej časti www.dubravka.sk, prípadne osobne na miestnom úrade.

BOX KLUB BOXER MINULÝ ROK SO ŠTYRMI MEDAILAMI Z MAJSTROVSTIEV SLOVENSKA

Rukavice, kotrmelce aj dlhé nechty

Text: Miki Kočan ml.

Dúbravský Box Klub BOXER vďaka štyrom medailám z majstrovstiev Slovenska mohol bilančovať uplynulý rok s hrdosťou. O to viac, že súťažná sekcia je len jednou z mnohých zložiek činnosti oddielu, ktorý budúci rok oslávi dvadsať rokov od svojho vzniku.

Maxim Zalubel si na vlaňajších M-SR mladšieho dorastu vybojoval striebro. „Odvtedy všetkých knockautuje. Je to borec ako hrom. Dúfam, že budúci reprezentant a olympionik,“ nedo-

káže utajiť svoje nadšenie Oliver Molnár, šéf Box Klubu BOXER. Bronz medzi dospelými na národnom šampionáte 2023 získali Marko Eren a Peter Švajlen, zatiaľ čo Tobias Kovács sa môže pochváliť takýmto kovom ako starší dorastenec.

Menoslov opôr a nádejí kompletizuje Marko Staroň.

FUNKČNÁ SEBAOBRAHA

Od založenia sídla v zadnom trakte Základnej umeleckej školy Eugena Suchoňa na Batkovej smerom k diaľnici. Priestory sú mestské, majú ich v prenájme: síce dlhodobom, ale zase nie na dekády, aby im dávalo ekonomický a prevádzkový zmysel pustiť sa do rozsiahlej rekonštrukcie za vlastné prostriedky. Vedia prefungovať aj pod flakmi po zatečení, nerepcú. Na samotný chod klubu každoročne prispieva mestská časť Dúbravka, bez jej pomoci by to sotva išlo.

Vďaka komplexnosti ponuky si v Box Klube BOXER nájdu to svoje naozaj všetci: muži, ženy, seniori aj deti, zároveň adepti vrcholových súbojov, ale aj vyznávači aktívneho životného štýlu bez ambícií pridávať súťažnú nadstavbu. V neposlednom rade záujemcovia o funkčnú sebaobranu.

TRÉNER I MENTOR

„Priznajme si, v poslednom spomenutom prípade prevažujú skôr záujemkyne. Inštruktážne videá v televízii alebo na internete sú pekné, ale realita zložitejšia. Na to, aby 50-kilová baba premohla agresora vyložene silou, potrebuje chvaty z džuda a aj v takom prípade je relatívne, či to napokon bude stačiť na definitívne odrazenie hrozby. Nepriaznivý hmotnostný rozdiel si žiada šikovné, ba až zákerné výpady na citlivé zóny – genitálie, hrtan, oči, pričom veľkou výhodou sú dlhé nechty,“ popisuje trojnásobný majster Slovenska Oliver Molnár.

Klub kedysi dával dokopy s Eduardom Chovanom a dosiaľ obaja naplno fungujú v realizačnom štábe. Ďalšími trénermi sú Ján Pčola a Andrej Baďura. Takáto početnosť umožňuje flexibilne ísť v ústrety požiadavkám na tréningy rôzneho typu vrátane rozdelenia na skupinové a individuálne. V telocvični sú cez pracovný týždeň v podstate celé dni, na bráne je nalepené telefónne číslo, online verzia kontaktu spočíva vo facebookovom profile. Mimochodom, za vedľajšími dverami sa skrýva indoorový kurt na plážový volejbal alebo tenis.

„Za tie roky sa tu vystriedali stovky ľudí. Niektorí sa aj s veľkým odstupom času zastavia na nostalgickú vizitu alebo konzultáciu. Som nielen tréner, ale aj mentor. Snažím sa byť príkladom životosprávou aj správaním a vnímať ľudskú stránku, často som bútlavá vrba pri osobných či pracovných problémoch,“ deklaruje 44-ročný niekdajší reprezentant a olympijský kandidát Oliver Molnár, okrem iného piaty z MEJ 1997 v Birminghame.

Vyrastal na nitrianskom sídlisku Chrenová, ktoré je množstvom zelene a citlivou celkovou urbanistickou koncepciou dosť podobné Dúbravke. Do Bratislavy sa dostal práve cez box. Počas vlastnej kariéry zažil úspechy, ale aj krivdy, ktoré vyplývajú zo subjektívnosti verdiktov pri zápasoch neukončených pred limitom.

OBAVY SÚ NEOPODSTATNENÉ

Molnár si povzdychne, že povážlivo veľa detí musia najprv naučiť také základy všeobecnej pohybovej výbavy, ako je kotrmelec vpred: „Pre nás bol v mladosti najväčší trest, že sme nemohli ísť von športovať. Dnes je to zákaz elektroniky. Tak to potom aj vyzerá. Usilujeme sa teda svojou troškou prispieť k náprave nemilého stavu.“

Kouč rezolútne zaháňa eventuálne obavy rodičov, že úpolový šport môže mať zlý vplyv na ich potomkov: „Na základe bohatých skúseností som presvedčený, že je to priam naopak. Problémové deti sa zvyknú u nás upratať, lebo sa odreagujú kontrolovaným spôsobom a priučia sa rešpektu i hodnotám. Tie šikanované zase nadobudnú sebedomie a zdatnosť na to, aby sa dokázali ubrániť, ak ani opakované upozornenia nepostačia na odradenie útočníka.“

ATTILA VÉGH ČI MAJK SPIRIT

V Box Klube BOXER momentálne majú približne päťdesiat dochádzajúcich na pravidelnej alebo sporadickej báze. Zaujímavosťou je, že zázemie v ňom kedysi priebežne našiel aj Attila „Pumukli“ Végh, dnes legenda odvetvia MMA. V boxerni však už hostili aj rapera Majka Spirita, rukavice si gurážne navliekol trojnásobný Futbalista roka v SR Dušan Tittel, vo forme sa tam udržiava riaditeľka noblesného Krištáľového krídla Katarína Srkala, v minulosti tenistka.

Navyše, širokej verejnosti je k dispozícii aj svojpomocne vybudovaný vonkajší workout hneď pri vstupe vedľa zákutia, ktoré rozmermi a okolitými nástennými maľbami evokuje ring: „Všimli sme si, že hanblivejším cvičiacim vyhovuje toto miesto pomerne mimo zvedavých pohľadov. Sme len radi, keď ho ľudia využívajú. Samozrejme, ak ho využívajú na to, na čo je určené.“ Nevzťahuje sa to napríklad na parkovanie nákupných vozíkov, ktoré padli za obeť chuligánskej zábave neohľaduplnej k cudziemu majetku.

V tomto kontexte bolo len milou kuriozitou, keď Molnár preventívne oslovil nesúrodo a podozrivo pôsobiacu partiu tmoliacu sa pri workoute Box Klubu BOXER. Vysvitlo, že ide o hráčov plniacich úlohu z neškodnej digitálnej výzvy. Súradnice ich v rovnakom čase zaviedli na identickú kótu.

Citát:

Na základe bohatých skúseností som presvedčený, že je to priam naopak. Problémové deti sa zvyknú u nás upratať, lebo sa odreagujú kontrolovaným spôsobom a priučia sa rešpektu i hodnotám. Tie šikanované zase nadobudnú sebavedomie a zdatnosť na to, aby sa dokázali ubrániť, ak ani opakované upozornenia nepostačia na odradenie útočníka.

Oliver Molnár, šéf Box Klubu BOXER

Prvé majstrovstvá Dúbravky v stolnom tenise žien a mužov

M. Raffaová a R. Komorovský

Text: Jozef Petrovský

Modrá sála Domu kultúry Dúbravka bola počas druhej januárovej soboty dejiskom prvých majstrovstiev Dúbravky v stolnom tenise žien a mužov. Premiérový dúbravský šampionát dospelých otvoril starosta Martin Zaťovič. Prvými víťazmi sa stali Mária Raffaová a Róbert Komorovský.

O prvenstvo v turnaji bojovalo 37 mužov a sedem žien, ktorí v deň konania podujatia mali 18 rokov a viac. Muži hrali skupinách, z ktorých osem víťazov postúpilo do štvrtfinále, potom najlepší do semifinále a následne do finále. Ženy mali dve skupiny, z ktorých dve najlepšie postúpili do semifinále a víťazky do finále.

Treba zdôrazniť, že súťaž žien ovládli seniorky. Obsadili prvé, druhé a štvrté miesto. Medzi nich sa dostala iba 36-ročná Zuzana Lukaszová, ktorá získala bronzovú medailu. Mimochodom M. Raffaová je päťnásobnou víťazkou turnaja senioriek. Nestratili sa ani seniori, z ktorých Marián Gajdoš skončil na treťom mieste.

Ceny pre najlepších troch v oboch kategóriách odovzdal zástupca starostu Marián Bohunský. Riaditeľ turnaja Radek Šatka po skončení povedal: „Prekvapil nás veľký záujem o turnaj, najmä mužov. Ďakujem za pomoc a spoluprácu domu kultúry, základným školám Beňovského a Nездlého, ako aj seniorom z denných centier 1. a 4. Potešilo nás, že veľa hráčov pri odchode domov nám prišlo poďakovať za dobrú organizáciu.“

Na turnaji sa odohralo 89 stretnutí na šiestich stoloch.

VÝSLEDKY: ŽENY – semifinále: M. Raffaová – M. Ivančová 2:1, T. Slatkovská – Z. Juhászová 2:0. O tretie miesto: Z. Juhászová – M. Ivančová 2:0. Finále: M. Raffaová – T. Slatkovská 2:0.

MUŽI – štvrtfinále: M. Jakuš – M. Dandár 1:2, M. Gajdoš – T. Buzinger 2:0, R. Komorovský – A. Mózsa 2:0, T. Čajka – M. Zedek 2:0. Semifinále: M. Dandár – M. Gajdoš 2:0, R. Komorovský – T. Čajka 2:0. O tretie miesto: M. Gajdoš – T. Čajka 2:1. Finále: R. Komorovský – M. Dandár 2:0.

Sviatočný turnaj šachu

K sviatku Troch kráľov patrí v Dúbravke aj šach. V Kultúrnom centre Fontána sa presne 6. januára konal už 22. ročník šachového turnaja. Sily si v ňom zmeralo až 91 hráčov. Turnaj sa hral na 9 súťažných kôl, švajčiarskym systémom s časovým limitom 2 x 15 minút na partiu.

Turnaj slávnostne otvoril príhovorom Tomáš Buzinger, miestny poslanec a šachista, ktorý informoval aj o budúcom pláne zorganizovať šachový turnaj pre žiakov dúbavských škôl v rámci projektu Dúbavskej 4 ligy.

Po ostrých strategických bojoch šachových figúrok na šachovniciach vzišli nakoniec víťazi turnaja. V celkovom poradí hráčov zvíťazil Tibor Čajka s 8 bodmi, na druhom mieste sa umiestnil IM (medzinárodný majster pozn.red.) Peter Petrán so 7,5 bodmi a tretie miesto obsadil Karol Paluška so 7 bodmi.

V kategórii seniorov nad 70 rokov zvíťazil David Gettler, v kategórii seniorov skončil na prvom mieste Michal Kučera. Medzi juniormi triumfoval Radovan Vachálek, v kategórii starších žiakov zvíťazil Richard Písařík a najlepším mladším žiakom sa stal Martin Srnák. Medzi ženami bola najlepšou šachistkou Miriam Weissensteinerová a najlepším hráčom domáceho šachového klubu sa stal Martin Nepraš.

Osobitné poďakovanie patrí šachovému oddielu Tatran Bratislava - Dúbravka, Ľuboslavovi Škovierovi, riaditeľovi turnaja, Michalovi Vrbovi, ktorý dozeral na dodržiavanie pravidiel ako rozhodca a Jánovi Vavrákovi, technickému riaditeľovi turnaja.

Veríme, že sa so šachovými hráčmi a nadšencami o túto kráľovskú hru stretieme na ďalších šachových turnajoch, ktoré majú v Dúbravke dlhú históriu, najmä vďaka šachovým klubom Tatran Bratislava – Dúbravka a Šachovému klubu Dúbrava, ktoré radi privítajú nových členov.

(tb)

VÝSLEDKOVÝ SERVIS

Hokej

- I. liga juniorov (U20), skupina Západ, 27. kolo: HK Spartak Dubnica – HOBA 1:2, 28. kolo: HK Spartak Dubnica – HOBA 3:4, 31. kolo: HC Slovan Bratislava – HOBA 2:1, 32. kolo: HC Slovan Bratislava – HOBA 1:2 pp. Priebežné poradie: 1. HK Ružinov '99 Bratislava 75,... 3. HOBA Bratislava 63.

- Kaufland extraliga dorastu (U18), 24. kolo: Draci Liptovský Mikuláš – HOBA 7:2, 26. kolo: MHA Martin – HOBA 6:2, 27. kolo: HOBA – HK Spišská Nová Ves 0:2, 28. kolo: HOBA – HK ŠKP

Poprad 2:7. Konečné poradie: 1. HC Slovan Bratislava 82,... 15. HOBA Bratislava 23. Nadstavbová časť, B-skupina o udržanie v súťaži, 1. kolo: HOBA – HK '95 Považská Bystrica 5:2, 2. kolo: HOBA – MŠK Púchov 3:1. Priebežné poradie: 1. HOBA 6.

- Starší žiaci AA (9. ŠHT, U15), región Západ, Pohár Jozefa Gubalu, 8. kolo: HOBA – Slovan Bratislava-mládež 7:2, 9. kolo: HOBA – HK Levice 3:5, 10. kolo: MMHK Nitra – HOBA 3:2. Priebežné poradie: 1. HK Dukla Trenčín 19,... 5. HOBA 7.

- Starší žiaci A (8. ŠHT, U14), región Západ, Pohár Jozefa Gubalu, 2. kolo: Slovan Bratislava-mládež – HOBA 7:3, 3. kolo: HK 91 Senica – HOBA 1:12, 4. kolo: HOBA – HK Dukla Trenčín 1:4. Priebežné poradie: 1. HK Dukla Trenčín 7,... 4. HOBA 4.

- Mladší žiaci AA (7. ŠHT, U13), región Západ, nadstavbová skupina Jozefa Gubalu, 7. kolo: HOBA – HK '18 Karpatský sokol 1:5, 8. kolo: MMHK Nitra – HOBA 6:0. Bez poradia.

- Mladší žiaci A (6. ŠHT, U12), región Západ, nadstavbová skupina Jozefa Gubalu, 3. kolo: HK 91 Senica – HOBA 4:2, 4. kolo: HOBA – HK Dukla Trenčín 0:6. Bez poradia.

Volejbal

- I. liga junioriek, 13. kolo: ŠŠK Bilíkova – SŠŠ Volejbal Nitra 3:1 a 3:0. Priebežné poradie: 1. ŠŠK Bilíkova 56.

- Kadetky, oblasť Bratislava, A-skupina, 9. kolo: ŠVK Pezinok – ŠŠK Bilíkova „A“ 0:3, Slávia UK Dráčik „C“ – ŠŠK Bilíkova „B“ 3:0. Priebežné poradie: 1. ŠŠK Bilíkova „A“ 21,... 4. ŠŠK Bilíkova „B“ 5.

- Kadetky, oblasť Bratislava, B-skupina, 9. kolo: ŠŠK Bilíkova „C“ – Slávia UK Dráčik „A“ 0:3. Priebežné poradie: 1. Slávia UK Dráčik „A“ 26,... 5. ŠŠK Bilíkova „C“ 8.

(jm)

Piaty guliar z juniorských MS 2022 sa už teší na nový kruh na Adlerke

Mužská guľa Kajovi nič neodpustila

Text: Juraj Marcinát

Talentovaný vrhač dúbavského klubu Hraj na tie nohy Karel Šula mladší má za sebou prvý rok medzi mužmi. Prechod na ťažšiu guľu mu dal zabráť, ale chlieb sa bude lámať až budúci rok na ME do 23 rokov v Bergene. „Musí tam urobiť výsledok minimálne do prvej šestky. Taký je náš cieľ,“ vraví jeho otec a tréner Karel Šula starší.

Mal patriť k nádejám slovenskej výpravy na júlových majstrovstvách Európy atlétov do 23 rokov. Spolu s prekážkarkou Viktóriou Forster. Ani jednému z nich účinkovanie v Espoo nevyšlo. Piaty guliár z juniorských MS 2022 v Cali bol v 15-člennom štartovom poli najmladší, navyše po chorobe a na hony vzdialený od jarnej formy. Na šampionát sa napokon dostal bez limitu 17,80. Chýbalo mu k nemu 9 cm. V pretekoch motyka nevystrelila: výkonom 16,04 zdolal iba jediného súpera. „Do Fínska sme ani nechceli cestovať. V rozcvičke hodil za 17 metrov, ale v súťaži pokusy vyslovene pokazil. Odišiel s dlhým nosom a trochu mu to znechutilo sezónu,“ povedal Karel Šula starší k pretekom, ktoré mali byť pre mladého vrhača vrcholom roka.

Ani jeden pokus neuletel

Rok 2023 bol pre mladého Dúbravčana prelomový v športovom aj mimošportovom živote. Vyrástol z juniorskej kategórie, čo znamenalo prechod na guľu ťažšiu o 1,26 kg, a ukončil štúdium na súkromnom IP gymnázium v Petržalke, kam prestúpil po dvoch rokoch na Strednej športovej škole na Ostredkovej. V škole maturitu zvládol, v guliarskom kruhu sa vytráпил.

„Bola to moja prvá sezóna medzi mužmi, guľa je o niečo ťažšia a nie všetko vždy ide podľa predstáv. Napriek tomu som sa dostal na vrcholnú súťaž, za čo som rád,“ zhodnotil Kajo uplynulý atletický rok. Kouč víťaza ankety Atlét roka 2022 v mládežníckej kategórii je k minulej sezóne kritickejší: „Kajo si sedemkilovou guľou osemkrát zlepšil osobný rekord. Ale zlepšil sa iba o presne 30 centimetrov, čo je podľa mňa málo. V tomto svetle to hodnotím ako neúspech.“

Začiatok roka bol pritom veľmi sľubný. Na januárovom halovom bronzovom mítingu World Athletics Indoor Tour v českom Jablonci hodil 17,49 a zdalo sa, že 18 metrov je na spadnutie. „Psychicky by mu to bolo veľmi pomohlo. Poznám to z vlastnej skúsenosti. Ja som na métu 20 metrov čakal tri roky, ale keď som ju zlomil, tak som toľko hodil šesťkrát za sebou. V hale sa mu to aj podarilo, ale odmávali mu prešlap, ktorý podľa mňa nebol. Na halových majstrovstvách Slovenska bol potom druhý za 17,52, ale osemnásťka stále odolávala a to ho nahlodalo,“ tvrdí 64-ročný rodák z moravský Rakvíc a priznáva, že náčinie s váhou 7,26 kg robilo mladému silákovi ťažkosť: „Šesťkilovou a päťkilovou guľou hádzal Kajo božsky, tam sa prejavila jeho výbušnosť. Ale dospelácka guľa je preňho predsa len ťažká. Na tomto prechode si už vylámalo zuby veľa vrhačov.“

Napriek tomu si Šula mladší na jar na pretekoch v Trnave hneď prvým pokusom hodil nový osobák 17,71. „Bol namotivovaný aj na viac, ale nechal sa rozhodiť a odvtedy sa sezóna tak nejako rozsypala. Žiaľ, ani jeden pokus mu počas nej neuletel, čo sa často nevidí,“ zosumarizoval Šula starší.

Pridali sa aj zdravotné problémy s „tenisovým“ laktom, čo je pre vrhača limitujúca záležitosť. „Chceli sme viac zapracovať na sile, ale trochu sme to prehnali. Z otočky odvtedy hádzal veľmi zle a podľa toho to dopadlo aj v Espoo,“ konštatoval tréner.

V závere sezóny si Šulovci aspoň čiastočne vylepšili náladu. Kajo si bez špecializovaného tréningu posunul osobák v disku na veľmi solídnych 50 m a rovnako ako v guli mu patrilo druhé miesto v slovenských tabuľkách 2023.

Učí sa od borcov

Na Slovensku nemá Karel Šula ml. vo svojej vekovej kategórii konkurenciu. K juniorským (2021 a 2022) pridal začiatkom júla aj titul do 23 rokov. Šulovcom však ide o viac ako o slovenské tituly či rebríčky. „Kajo musí udržať trend zlepšovania. Do roku a pol by sa mal dostať cez 19 metrov a potom sa môže pomaly posúvať. Inak v tom nevidím zmysel,“ tvrdí otec. Syn musí podľa neho nabrať nie len silu, ale aj skúsenosti. V tomto mu pomohli súťaže za účasti guliarov, ako boli Čech Tomáš Staněk (bronzový z ME 2022) na Jabloneckej hale alebo skvelý Američan Payton Otterdahl (5. z MS 2023), ktorý na P-T-S v Banskej Bystrici utvoril nový rekord mítingu 22,11. „Bol to super pocit súťažiť s takým borcom. Prehodili sme pár slov, je to veľmi pohodový chlapík a výkonnostne je na tom úžasne. Od takýchto atlétov sa vždy niečo naučím, veľa mi to dáva. Spoznávam aj mladých vrhačov a verím, že sa s nimi v budúcnosti budem stretávať častejšie,“ vraví Dúbravčan, ktorý práve Otterdahla označil za svoj atletický vzor. „Pripomína mi to moje skúsenosti s Brianom Oldfieldom, čo bol skvelý americký guliar, ktorý preslávil technikou otočky. V roku 1983 hádzal na P-T-S a od neho som sa naučil veľmi veľa vecí. To sa na človeka nalepí, aj keď tam robí iba takpovediac křoví,“ pritakáva Šula starší, dvakrát piaty na halových ME (Budapešť 1988, Haag 1989).

Idem si svojou cestou

Nová halová sezóna, tretia vo farbách dúbavského klubu Hraj na tie nohy, klope na dvere, ale Šulovci sa tentoraz nikam neženú. V roku 2024 ich nečaká žiadne vrcholné medzinárodné podujatie. Kľúčové teda bude zlepšenie silových parametrov a rast výkonnosti. V príprave si vystačia s posilňovňou, na jar a v lete s kruhom na ZŠ Sokolíkova a novým sektorom na zrenovovanej „Adlerke“.

„Rozhodli sme sa, že nebudeme lepíť halovú sezónu, Kajo sa musí najskôr zlepšiť silovo, aby z neho bol väčší chlap. Česká skupina okolo Tomáša Staněka nás volala do Juhoafrickej republiky, ale my nemáme veľmi radi teplo,“ prezradil Šula starší.

Talent vysoký 196 cm a vážiaci 110 kg by sa uspokojil s prekonaním hranice 18 metrov, ale otec rúbe vyššie: „Tento rok je náš cieľ udržať sa v európskych tabuľkách tejto vekovej kategórie do desiateho miesta, aby si Kajo obhájil pozíciu v top tíme. To znamená, že musí hádzať niekam k 19 metrom.“ Všetko ich úsilie bude smerovať k sezóne 2025 a ME do 23 rokov. „V Bergene musí urobiť výsledok minimálne do prvej šestky. Taký je náš cieľ,“ tvrdí Karel Šula starší.

Atletická rodina však myslí aj na obdobie po kariére dvadsaťročného Karla. Voľba padla na štúdium práva na Paneurópskej vysokej škole. „Idem si svojou cestou, chcem rozhodovať o svojej budúcnosti. Dlho som sa pred maturitou rozhodoval a myslím si, že som si vybral dobre. Nie je to jednoduché, ale baví ma to a celkom sa mi darí,“ zakončil nádejný guliár.

Citát:

Dospelácka guľa je preňho predsa len ťažká. Na tomto prechode si už vylámalo zuby veľa vrhačov.

Karel Šula starší.